

lev

LEV BLADET NR. 3. MAJ 2019

Born to Be Wild

- John Allan er vild med music

Landsforeningen
LEV

UDVIKLING FOR UDVIKLINGSHÆMMEDE

FOKUS

6

Hverdags-aktivisterne
- Alle kan noget

LÆS OGSÅ

12

Folketingsvalg
- Martins kamp for at få sin stemmeret tilbage

Tag på højskole!

BLIV SET OG HØRT · FIND DET, DU ER GOD TIL · STYRK DINE RESSOURCER
KOM I BEDRE FORM · FIND NYE VENNER · BLIV UDFORDRET · HA' DET SJOVT

Slank og sund

Friluft- og bevægelseslinjen

Studietur til Kreta

Musiklinjen

SKAL DU MED?

- Langt højskoleophold i efteråret fra 4. august
- Tilmeld dig enten 12 uger, et semester eller et skoleår
- Studietur til Kreta i efteråret (Få pladser tilbage)
- Vil du tabe dig?
Tag 1, 2 eller 3 uger med fokus på vægttab

Djurslands Folkehøjskole

www.djfh.dk

Drammelstrupvej 15 • Tirstrup • 8400 Ebeltoft • Tlf. 87 52 91 20 • www.djfh.dk • post@djfh.dk

indhold

- 4 Kort nyt**
- 5 Leder** – Danskerne er ikke i tvivl – nu må Folketinget lytte og handle
- 6 Frivilligt arbejde** - Alle kan noget
- 10 FV19** – Mennesker med udviklingshæmning er en del af kernevelfærden
- 12 FV19** – Martins kamp for at få sin stemmeret tilbage
- 14 FT19** – LEV og folketingsvalget 2019
- 16 Urimelig livgivning med store følger** – Tvangsflyttet som 18-årig
- 24 Europa-Parlamentsvalget** – Tre spørgsmål til spidakandidaterne
- 28 En sej mor** – Monica Lyloff fortæller i ny bog om det at være mor til tre børn med handicap
- 32 Born to be wild** – John Allan er vild med musik
- 34 LEV i bevægelse** – Status over OKUP
- 41 LEVs sommerhuse**
- 45 LEV nyt**
- 46 Kort nyt**

Handicapidrættens Videnscenter bliver til

Videnscenter om handicap

Danske Handicaporganisationer, Parasport Danmark og Handicapidrættens Videnscenter vil samarbejde om at styrke opsamling og formidling af viden på handicapområdet. Det er nødvendigt, fordi flere og flere opgaver udlægges til kommuner, som ikke har den specialiserede viden, der er brug for.

Samarbejdet indebærer, at Handicapidrættens Videnscenter udvikles til dække et bredere område end hidtil, og at centret skifter navn til Videnscenter om handicap.

FAKTA OM VIDENSCENTER OM HANDICAP

- Videnscentret blev stiftet i 1995 under navnet Handicapidrættens Videnscenter - nu Videnscenter om handicap.
- Centret er en selvejende institution, som modtager støtte fra Kulturministeriet og Beskæftigelsesministeriet.
- Videnscentret stiller viden gratis til rådighed for kommuner, borgere, institutioner og andre, der har brug for det.
- Læs mere på www.handivid.dk

Videnscenter om handicap

Livskraft

- drømme og relationer for alle

Livskraft startede som et treårigt projekt i Aalborg Kommunes Handicapafdeling, der skulle sætte fokus på borgernes drømme og relationer. Nu er det også blevet til en bog.

De 356 gram er en komprimeret beskrivelse af kommunens erfaringer med at arbejde med drømme, relationer, prøvehandling, lærerige fortællinger og meget mere. Der er masser af eksempler på Livskraft og håbet er, at bogen kan være inspiration for andre, der har fokus på menneskers udvikling og livskvalitet.

Bogen, der blandt andet er udgivet med støtte fra LEV, kan købes for 125 kr. inklusiv moms. Du finder bogen i kategorien "Social innovation" på Aalborg Kommunes netbutik (netbutik.aalborgkommune.dk). Her kan du bestille og få tilsendt som privatperson, og du kan desuden læse, hvordan du kan købe som erhvervskunde (med CVR-nummer).

Livskraft – drømme og relationer for alle
Udgivet af Fagcenter for Livskraft
ISBN: 978-87-971194-0-2
Pris kr. 125

AF ANNI SØRENSEN,
LEVS LANDSFORMAND

Danskerne er ikke i tvivl – nu må Folketinget lytte og handle

Danskerne er ikke i tvivl: Gode vilkår og tilstrækkelig hjælp i hverdagen for mennesker med udviklingshæmning er en del af den såkaldte 'kernevelfærd' i Danmark – og det er en så vigtig del, at danskerne gerne bidrager mere i skat for at vende udviklingen med de mange besparelser, svækket retssikkerhed og kvalitet i indsatsen. Det er budskabet fra en ny Kantar Gallup-undersøgelse, som LEV har fået gennemført blandt et repræsentativt udsnit af den danske befolkning.

Du kan læse mere om undersøgelsens resultater inde i bladet. Men her på lederplads synes jeg, der er grund til at glæde sig over den danske befolknings stålsatte solidaritet med mennesker, som på grund af handicap har brug for samfundets støtte og omsorg. Mange års kommunale og statslige angreb på velfærd og rettigheder for mennesker med udviklingshæmning har ingen – eller i hvert fald meget lille – folkelig klangbund. Det synes jeg er fantastisk - både som mor og som landsformand for LEV.

Undersøgelsen af danskernes holdninger sætter en vigtig dagsorden for Christiansborgpolitikkerne. Uanset hvilken farve en ny regering måtte ende med at få, så har den en brændende platform. Nemlig, kløften mellem danskernes ønsker til prioritering af velfærden for mennesker med udviklingshæmning – og virkelighedens omfattende forringelser af velfærden på netop dette område.

Et stort flertal af danskerne vil således eksempelvis forbedre serviceniveauet for børn, unge og voksne med udviklingshæmning, de vil styrke retssikkerheden for dem, som ikke selv kan klage, og de vil give ret til den nødvendige pædagogiske støtte og ledsagelse i forbindelse med ferie. På alle disse punkter har tusindvis af mennesker med udviklingshæmning og deres pårørende oplevet forringelser henover de seneste mange år.

Danskerne er altså ikke i tvivl: En ny regering må påtage sig ansvaret for en genopretning på handicapområdet. Og selvom der er en del at tage fat på, så handler det mest af alt om, hvorvidt den politiske vilje er til stede.

Nogle af elementerne i en sådan genopretning er eksempelvis:

- Et stop for den tiltagende underfinansiering af kommunernes økonomi på socialområdet. Kommunernes opsparede formue er i nærheden af 50 milliarder kroner – primært på grund af statligt pålagte forbrugslofter. Det er helt uholdbart.
- Et stop for afspecialiseringen på handicapområdet. Der er behov for en konsekvent reform med specialeplanlægning, ny myndigheds-

struktur og finansieringsmodel (mellem kommuner, stat, regioner) og en markant styrkelse af sårbare borgeres retssikkerhed. Reformen skal tage livtag med kommunalreformens fundamentale konstruktionsfejl.

- En værdipolitisk genrejsning af handi-cappolitikken. Værdier, menneskesyn og principper i FN's handicapkonvention skal igen være rettesnoren for udviklingen. Ikke kun i glittede foldere og festtaler, men i den praktiske virkelighed for mennesker med handicap og deres pårørende.

Jeg er glad for, at vi med den nye Kantar Gallup-undersøgelse har fået sat tal på danskernes entydige opbakning til prioriteringen af velfærd for børn, unge og voksne med udviklingshæmning. Det nye Folketing må lytte og handle.

Der er grund til at glæde sig over den danske befolknings stålsatte solidaritet med mennesker, som på grund af handicap har brug for samfundets støtte og omsorg.

Ingen kan alt - men alle kan noget

Det er sundt at arbejde som frivillig. Mange undersøgelser viser, at vi får det bedre med os selv, både fysisk og psykisk, når vi hjælper andre. Mennesker med udviklingshæmning kan også give deres vigtige bidrag. Måske som en Hverdagsaktivist

Rigtig mange mennesker med udviklingshæmning vil gerne arbejde som frivillige, på lige fod med alle andre. Det ved Camilla Köhler Karlsson, som er projektleder i Captum. Captum er en enhed under Center for Selvstændig Bolig og Beskæftigelse i København, hvis formål blandt andet er at etablere forbindelser til virksomheder og organisationer for at inkludere handicappede på arbejdsmarkedet.

Camilla Köhler Karlssons jobbeskrivelse var oprindelig, at hun skulle hverve frivillige hjælpere til beboere med udviklingshæmning. Men formålet med hendes daglige arbejde tog noget af et herresving, den dag hun kom til at sidde ved siden af en medarbejder fra Kræftens Bekæmpelse på et kursus.

For da Camillas sidemand fortalte, at Kræftens Bekæmpelse var i stor mangel på frivillige til organisationens Stafet for Livet-kampagne, slog en tanke ned i Camilla.

For hvorfor skulle de borgere med udviklingshæmning, som hun arbejder med, ikke kunne være de næste frivillige?

Og da Kræftens Bekæmpelse meget gerne ville have en hjælpende hånd fra bofællesskabernes beboere, vendte Camilla Köhler Karlsson sin arbejdsbeskrivelse 360 grader rundt.

Fra da af begyndte hendes arbejdsdag at være fyldt med en ny gruppe borgere – Hverdagsaktivisterne.

HVERDAGSAKTIVISTERNE

Projekt Hverdagsaktivisterne, som blev fostret i hovedet af en entusiastisk projektleder, har på rekordtid vokset sig til en stor og bæredygtig konstruktion. Camilla Köhler Karlsson rekrutterer frivillige på bosteder og dagtilbud, og med nul frivillige ved projektets start i april forrige år, tæller aktivisterne nu omkring 40 borgere med handicap og 38 frivillige støttepersoner.

Det er meget forskelligt, hvad de frivillige Hverdagsaktivister laver. Mange

hjælper til ved festivaler, indsamlinger, sportsarrangementer og andre større enkelt-begivenheder. Andre vil gerne have en mere fast, frivillig tjans som for eksempel hjælpetræner i en idrætsklub eller som medhjælper i en it-cafe for ældre.

Det kan være grænseoverskridende for mennesker med handicap at kaste sig ud i en helt ny verden som frivillig. For mange kræver det, at de får bistand af en støtteperson, der kan tage med på arbejdet, i hvert fald i begyndelsen.

Og de frivillige med udviklingshæmning kan altid tage sig en pause fra arbejdet, hvis de får behov, og de kan også vælge at trække sig helt tilbage og gå hjem, hvis opgaven giver for meget uro for dem, eller jobbet på et tidspunkt bliver uoverskueligt.

- Vi kan alle bidrage med noget. Vi skal ikke lade os bremse af fordomme om, hvad man kan og ikke kan, som menneske med udviklingshæmning. Om man samler skrald, deler flyers ud eller pakker poser - ingen opgave er for lille eller ubetydelig. Ingen af os kan alt, men alle kan noget, fastslår Camilla Köhler Karlsson.

- Vi kan alle bidrage med noget. Vi skal ikke

lade os bremse af fordomme om, hvad man kan og ikke kan,

som menneske med udviklingshæmning.

Camilla Köhler Karlsson (tv)
er initiativtager til Hverdagsaktivisterne.
Her på siden kan du se dem i aktion som hjælpere
på en festival og med at samle skrald.

Gå dig glad - med Hverdags- aktivisterne

Camilla Köhler Karlsson og nogle af 'hendes' Hverdagsaktivister er nu blevet involveret i endnu et projekt. Seks borgere med udviklingshæmning og tre støttepersoner vil deltage som frivillige i et gå-tur-arrangement lørdag den 1. juni.

Gå-tur-arrangementerne er ture, der er åbne for alle, hvor man mødes om at gå en fastlagt rute sammen.

Initiativtageren bag gå-tur-arrangementerne, Jakob Amsgaard, så Camilla Köhler Karlsson i et tv-indslag, hvor hun fortalte om Hverdagsaktivisterne. Her nævnte hun, at det kan være lidt svært at finde samarbejdspartnere, som har brug for frivillige med fysisk eller psykisk handicap.

Den efterlysning gik rent ind hos Jakob Amsgaard.

- Det falder lige i tråd med mine gå-ture, hvor kodeordet er mangfoldighed. Alle kan være med på gå-turene - og alle kan hjælpe til med forberedelserne og under selve turen. Det er jo ikke en konkurrence. Det handler ikke om at gå længst eller komme først frem. Det kræver ikke, at du har investeret i dyrt sportsudstyr eller trænet i årevis. Det hele handler blot om at gå. At gå sammen med andre og møde hinanden på et rart og helt basalt plan, fortæller Jakob Amsgaard.

HVORFOR IKKE GÅ EN TUR SAMMEN?

Jakob Amsgaard fik ideen til de store offentlige gå-tur-arrangementer efter at have gået fra København til Helsingør sammen med en kammerat i en weekend sidste sommer. Turen, og den kolde øl bagefter, var så hyggelig, at Jakob tænkte, at det ville han gøre igen - og hvorfor ikke få flere med?

Så Jakob sendte en opfordring om at gå en tur med ham ud på Facebook til sine venner, som sendte ud til deres venner, som sendte ud til deres venner - og interessen eksploderede.

Siden den første tur har Jakob stået bag fire gå-træninger op til den 1. juni. Deltagerantallet stiger støt fra gang til gang, og på den seneste gå-tur den 28. april var der omkring 1500 glade mennesker, som gik sammen fra Kongens Nytorv og 20 kilometer rundt i København.

- Der sker noget helt særligt med os, under en gå-tur. Når man går mange sammen, bliver man en del af et fællesskab. På turene opstår der en varm atmosfære, hvor jeg oplever, at alle tager et ansvar for, at man bevarer den glade stemning. Folk går ikke overfor rødt eller smider rundt med affald.

HVAD BRÆNDER DU FOR?

Jakob Amsgaard opfordrer deltagerne på den næste gå-tur til at sætte en mærkat bag på deres rygsæk eller jakke, hvor man har noteret de interesser, man brænder for. Så kan du nemmere finde sammen med lige præcis hende på 65, der også godt kan lide folkedans, ham på 35 kan finde en makker, der hellere vil spille rollespil, og drengen på otte,

som elsker at game, finder måske en ny spille-kammerat.

Gåturen fra København til Helsingør finder sted lørdag den 1. juni. Der er start klokken 8.00 på Christiansborg Slotsplads, og ruten ender med en festlig afslutning ved Kulturværftet i Helsingør.

På ruten er der tre officielle pitstop med mulighed for

at købe lidt forskelligt. Tilmelding skal ske på Facebook-siden "En gåtur langs kysten - Fra København til Helsingør".

"DET FALDER LIGE I TRÅD MED MINE GÅ-TURE, HVOR KODEORDET ER MANGFOLDIGHED. ALLE KAN VÆRE MED PÅ GÅ-TURENE - OG ALLE KAN HJÆLPE TIL MED FORBEREDELSENE OG UNDER SELVE TUREN."

Når man går mange sammen, bliver man en

del af et fællesskab. På turene opstår der en varm atmosfære,

hvor jeg oplever, at alle tager et

ansvar for, at man bevarer den glade stemning.

Danskerne er ikke i tvivl – mennesker med udviklingshæmning er en del af kernevelværdien

Over 90 procent af danskerne svarer i en ny Kantar Gallup-undersøgelse, at det er en del af kernevelværdien at skabe tryghed og trivsel for mennesker med udviklingshæmning. Og et stort flertal er også villig til at bakke det op med flere skattemidler

'Kernevelværd' er et vigtigt valgtema – også denne gang. Og alle er enige om, at der skal være råd til kernevelværdien. Politikerne er ofte ret upræcise, men typisk omfatter betegnelsen ældre, sundhed og børn. Men hvor står mennesker med udviklingshæmning i denne kamp om fokus, sympati – og økonomisk prioritering? Er ordentlige vilkår og udviklingsmuligheder for mennesker med udviklingshæmning en del af kernevelværdien?

De står helt centralt. Over 90 procent af danskerne svarer i en ny meningsmåling, som LEV har fået foretaget hos Kantar Gallup, at det er en del af kernevelværdien at skabe tryghed, udvikling og trivsel for mennesker med udviklingshæmning.

Og danskerne mener det alvorligt. En stor del af de adspurgte i undersøgelsen er også villige til at betale mere i skat for at forbedre forholdene for voksne med udviklingshæmning.

På spørgsmålet "kommunerne bør forbedre serviceniveauet i forhold til voksne med udviklingshæmning og familier med et barn med udviklingshæmning, også selvom det vil resultere i skattestigninger?" svarer mere end to ud af tre, at de er enige eller delvist enige. 16 procent er helt eller delvis uenige, mens resten svarer "ved ikke".

Resultatet glæder LEVs landsformand, Anni Sørensen:

- Danskernes er ret entydige i deres opbakning til, at børn, unge og voksne med udviklingshæmning er en helt grundlæggende og vigtig del af velfærd her i landet – og til at det er en velfærd, som skal prioriteres med tilstrækkelig økonomi. Det er på tværs af partipolitiske præferencer, og det varmer selvfølgelig, at danskerne grundlæggende bakker op om LEVs kamp for bedre vilkår, siger Anni Sørensen.

Men befolkningens vilje til at sikre denne del af kernevelværdien må siges at stå i kontrast til de seneste mange års intense sparepolitik i forhold til mennesker med udviklingshæmning, mener Anni Sørensen. Besparelser, som kan

mærkes hver eneste dag: Forringede muligheder for et beskæftigelses- eller dagtilbud med mening og indhold, beskæring i antallet af pædagogiske medarbejdere i botilbud, nedskæring af hverdagsledsagelse eller ledsagelse i forbindelse med en årlig uge i sommerhus i Danmark. Og desværre en hel masse andet.

LANDSPOLITIKERNE HAR ET ANSVAR

Anni Sørensen håber, at resultaterne af Kantar Gallup-undersøgelsen vil gøre indtryk på de partier, som nu er i fuld gang med valgkampen. For det er på Christiansborg, at hovedansvaret for sparepolitikken ligger, mener landsformanden. Danskerne ønsker og forventer, at landspolitikerne handler aktivt for at beskytte mennesker med udviklingshæmning.

- Hovedansvaret for de mange forringelser ligger hos skiftende regeringer og deres respektive flertal de seneste syv-otte år. Fra Christiansborg har man år efter år pålagt kommunerne alt for stramme økonomiske rammer – og det har slået direkte igennem i forhold til nogle af samfundets mest sårbare, mener Anni Sørensen.

BEDRE RETSSIKKERHED OG MINDRE ULIGHED

Det er en kendt sag, at forvaltningen af sociallovgivningen kan være forskellig fra kommune til kommune. Ankestatistikken

på socialområdet viser, at der er ekstremt mange fejl og mangler i kommunernes afgørelser – især på børne-handicapområdet, hvor fejlprocenten de sidste par år har ligget på omkring 50.

Det mener et overvældende flertal af danskerne er urimeligt. Der skal være mindre vilkårlighed og styrket retssikkerhed for borgerne, fremgår det af undersøgelsen. Helt konkret så siger ni ud af ti i undersøgelsen, at de er enige eller delvist enige i, at "Folketinget skal gribe ind over for kommuner, som har mange forkerte afgørelser."

Viljen til at igangsætte konkrete initiativer, der kan styrke retssikkerheden, er også tydelig i forhold til svarene på et andet af undersøgelsens resultater. Ni ud af ti af danskerne i Kantar Gallup-undersøgelsen mener således, at "mennesker med udviklingshæmning, som ikke selv kan klage over en afgørelse fra kommunen, skal have ret til at få uvildig hjælp til at klage."

Det tolker Anni Sørensen som en overvældende opbakning til LEVs mangeårige kamp mod den handicapbetingede ulighed i retssikkerhed:

- Jeg synes, at det viser, at danskerne generelt har en fin forståelse for hele målgruppen af udviklingshæmmede. De ved godt, at det kommunale apparat kan være meget svært at navigere i, og for mange er det helt umuligt, hvis man ikke har nogen til at hjælpe sig. Og det kan ikke kun bero på, at man har familie eller andet, som lige kan hjælpe en. Hvis retssikkerheden skal sikres, så skal alle have mulighed for at få den fornødne hjælp, siger Anni Sørensen.

IKKE ET SPØRGSMÅL OM RØD ELLER BLÅ

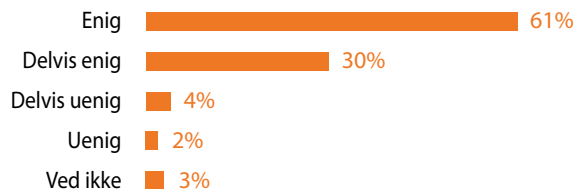
LEV har valgt at få gennemført Kantar Gallup undersøgelsen for at vise kandidaterne i den gangværende folketingsvalgkamp, at forholdene for børn, unge og voksne med udviklingshæmning er et vigtigt emne for danskerne. Uanset udfaldet af valget, så er det vigtig viden, mener LEVs landsformand:

- Uanset om statsministeren hedder Lars Løkke Rasmussen eller Mette Frederiksen efter valget, så må der nu sættes en stopper for den udsultning af handicapområdet, som vi har været vidne til. Det burde hverken være et spørgsmål, om man tilhører rød eller blå blok – det viser danskerne med deres tydelige svar i denne undersøgelse, siger Anni Sørensen.

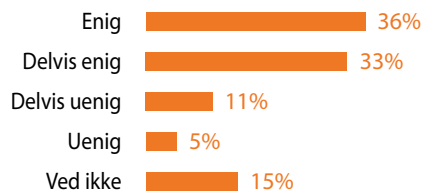
Om undersøgelsen:

Undersøgelsen fra Kantar Gallup blev gennemført fra den 23. januar – 29. januar 2019 blandt repræsentativt udvalgte vælgere landet over på 18 år eller mere og omfatter 1.039 personer.

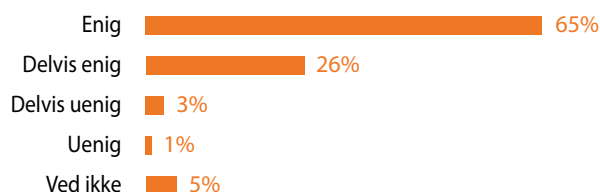
For mig er det kernevelfærd, at vi som samfund yder en god og tilstrækkelighjælp, der kan skabe tryghed, udvikling og trivsel for mennesker med udviklingshæmning:

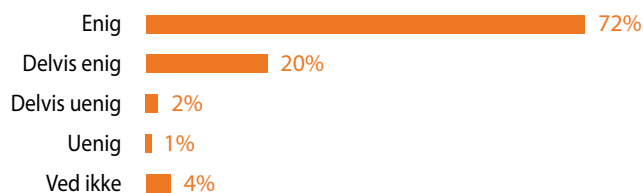
Kommunerne bør forbedre serviceniveauet i forhold til voksne med udviklingshæmning og familier med et barn med udviklingshæmning, også selvom det vil resultere i skattestigninger:

Folketinget skal gribe ind over for kommuner, som har mange forkerte afgørelser:

Mennesker med udviklingshæmning, som ikke selv kan klage over en afgørelse fra kommunen, skal have ret til at få uvildig hjælp til at klage:

iv 19

Martins kamp for at få sin stemmeret tilbage

Martin Rosenlind fik frataget sin stemmeret, da han fik en værge, der kunne hjælpe ham med sin økonomi. Det skulle vise sig at blive starten på en lang og hård kamp for at få sin stemmeret tilbage

Martin Rosenlind arbejder til dagligt som receptionist på TV-Glad.

Indtil for nyligt havde omkring 2.000 mennesker med det særlige § 6-værgemål ikke mulighed for at stemme til valg. Personer med dette værgemål blev ifølge grundloven umyndiggjort og fik derfor frataget deres stemmeret.

I foråret 2016 vedtog Folketinget en lovændring, der betød, at personer med § 6-værgemål fik stemmeret til kommunalvalg, folkeafstemninger og EU-valg, men muligheden for at stemme til folketingsvalg var stadig ikke en realitet.

Martin Rosenlind er en af de personer, der har fået frataget sin stemmeret, fordi han fik et værgemål. Da Martin tilbage i 2015 søgte om § 6-værgemål, anede han ikke, at det kom til at gå ud over hans stemmeret. Han ville blot have hjælp til at håndtere sin økonomi.

- Jeg har svært ved at styre min økonomi, så derfor valgte jeg selv få en værge, der kunne hjælpe mig. Men de (Statsforvaltningen, red.) havde ikke gjort mig opmærksom på ulempen ved, at jeg mistede min stemmeret.

MARTIN GÅR I AKTION

Da lovændringen i 2016 ikke ændrede ved Martins og andre med § 6-værgemåls mulighed for at stemme ved folketingsvalg, gik han sammen med tre

andre med i et søgsmål mod den danske stat for at få ændret loven. De tabte sagen i Østre Landsret, men Martin lod sig ikke slå ud af afgørelsen og besluttede sig for at gå videre med sagen til Højesteret. Højesteret var enig med afgørelsen i Østre Landsret, og Martin tabte sagen igen.

- Det er rigtig ærgerligt ikke at få lov til at stemme til folketingsvalg, når alle andre må. Man føler, at man bliver holdt uden for. Jeg var lidt trist og havde en sur fornemmelse over, at vi havde tabt sagen mod staten.

FOLKETINGET GRIBER IND

En ændring i grundloven var ifølge Højesteret ikke mulig, men Folketinget besluttede i december sidste år at foretage en ændring i værgemålsloven, der gør det muligt for personer under værgemål delvist at beholde deres retlige handleevne og dermed også bevare retten til at stemme på lige fod med andre danske statsborgere.

Den nye ændring i værgemålsloven er et stort skridt i den rigtige retning, men det er op til den enkelte borger, at søge

om at få ændret sit værgemål – en proces, der har lang behandlingstid.

- Jeg har søgt om at få mit værgemål ændret. Lige nu er min ansøgning i gang med at blive behandlet. Jeg regner med at få svar om nogle måneder, siger Martin Rosenlind.

Det er Familieretshuset, som skal tage stilling til ændringen af et værgemål. Behandlingstiden for at få ændret sit værgemål er omkring tre måneder, så alt efter, hvornår der bliver udskrevet folketingsvalg, er det ikke sikkert, at personer med § 6- værgemål kan nå at få behandlet deres ansøgning.

Martin er dog forhåbningsfuld og satser på, at hans sag bliver behandlet i tide til det næste folketingsvalg, så han igen får retten til at stemme.

- Jeg ville blive lykkelig over at kunne få lov til at stemme til næste folketingsvalg. Jeg ville stemme på Socialdemokratiet, hvis jeg kunne stemme. Jeg har hørt, at de gør meget for handicappolitik. Det er derfor, jeg ville stemme på dem.

LEV OG folketingsvalget 2019

I forbindelse med det forestående folketingsvalg lancerer LEV en kampagne på facebook, hvor mennesker med udviklingshæmning udfordrer politikernes begreb om, hvad der er kernevelfærd. Følg derfor med på LEVs facebookside og DEL gerne opslagene, så de når endnu bredere ud.

Vi vil også producere en række små videoer, hvor vi spørger mennesker med udviklingshæmning og deres pårørende, hvad det vigtigste er for dem i denne valgkamp.

Materialet bliver desuden samlet på LEVs hjemmeside på lev.dk/FV19 – så kig forbi!

Højskolen i Krummerup Specialskole med 25 års erfaring

Højskolen i Krummerup er en specialskole for udviklingshæmmede unge. Hos os er der plads til forskellighed, faglig fordybelse og læring der giver livsduelighed. Kom og besøg os - vi vil glæde os til at se dig. Læs mere på krummerup.dk

Højskolen i Krummerup
Socialpædagogisk Center
Næstved Kommune
krummerup.dk

Haldagermaglevej 6
4250 Fuglebjerg
telefon 5588 2360
Krummerup@naestved.dk

En udviklende arbejdsplads med plads til den enkelte

Gentofte Håndarbejdsværksted er et selvejende produktionsværksted og dagtilbud for borgere med varigt nedsatte fysiske og psykiske funktionsevner. Vi er stolte af at både være et rart sted at være og vores flotte produktioner.

Vi kan tilbyde arbejde i fem værksteder:

- Tekstil og design
- Medie
- Køkken
- Bogbinderi
- Projektværksted

Læs mere på www.ghv.dk

GENTOFTE
HÅNDARBEJDSVÆRKSTED

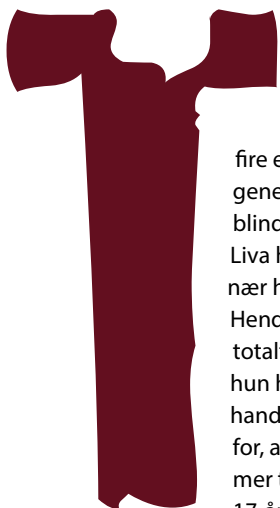
Liva har multiple handicap og har behov for hjælp til alt. Hendes forældre har passet hende hjemme indtil nu, men når Liva i juni fylder 18 år, så er det nye paragraffer, hun kommer ind under. Og det kan betyde, at Livas forældre bliver tvunget til at finde et botilbud til hende. Stærkt mod deres ønske.

Tvangsflyttet som 18-årig

Det giver ingen mening, at hun skal flytte nu. Vi har passet og plejet hende hele livet, fordi vi elsker hende, og fordi hun er vores datter

Jørgen Krøjgaard, far

etraplegiker, lammet i alle fire ekstremiteter, generel retardering, blind, epileptiker. Liva har fået noget nær hele pakken. Hendes liv er derfor totalt præget af, at hun har multiple handicap. Og risikoen for, at det også kommer til at koste den 17-årige pige livet i en alt for ung alder

er stor. Det er hendes forældre, Randi Gissel og Jørgen Krøjgaard, helt på det rene med.

Blandt andet derfor ønsker de ikke at udsætte hende for, at hun i sine sidste leveår skal bo et sted, hvor hun måske nok er omgivet af dygtigt og professionelt personale, men ikke kærlighed.

- Det giver ingen mening, at hun skal flytte nu. Vi har passet og plejet hende hele livet, fordi vi elsker hende, og fordi hun er vores datter, siger Jørgen Krøjgaard.

Men når Liva fylder 18 år den 21. juni, så risikerer hun og hendes familie at blive ofre for en diskriminerende lovgivning. En lovgivning, der ville give hende lov til at blive boende hjemme med den nødvendige støtte til blandt andet 'overvågning', hvis hendes handicap udelukkende var fysisk, og hun derfor kunne varetage forpligtelserne i en BPA-ordning.

Men med Livas handicap kan det bare ikke lade sig gøre, og derfor skal hendes støtte udmåles efter en anden paragraf i serviceloven, nemlig § 95 stk. 3. Og den giver ikke mulighed for 'overvågning'.

For Liva er overvågningsdelen helt afgørende, for hun kan få et epileptisk anfald eller vejtræknings- eller synkeproblemer, der kræver akut indgriben, og som kan få fatale konsekvenser, hvis det ikke sker. Liva kan med andre ord ikke være alene ret længe ad gangen.

TRAFIKUHELD I SLOWMOTION

På trods af Livas store handicap er det ellers på mange måder en tilfreds familie bestående af mor, far samt døtrene Liva og Asta på 13 år. De har lært at leve med Livas handicap, selv om det giver mange daglige udfordringer, og i starten var helt vanvittigt. Livas handicap stammer fra en fødselsskade på grund af manglende ilt:

- For mig var det et trafikuheld i slow-motion. Det var en atombombe i mit liv, da det gik op for mig, hvor galt fat det var med vores lille barn. Jeg kunne slet ikke have det. Det skulle stoppe nu! Men så fik jeg hende på maven og...

Jørgen knipses med fingrene, han var simpelthen fanget af en stor kærlighed til et lille skrøbeligt barn. Siden har han og Randi passet Liva hjemme.

Livas humør bærer mange ting igennem:

- Hun har et gudsbenådet godt humør, et mildt sind. Lige gyldigt hvor dårligt humør jeg er i, er hun glad, og så kommer jeg ovenpå igen. Hun har faktisk lært mig meget om livet – hvad er reelt vigtigt?

Jørgen peger på gulvet, hvor der engang var en skillevæg, men nu en stribe beton med lidt tæppe henover, fordi der ikke lige har været tid til at få trægulvet gjort færdigt. Omkring køkkenvasken trænger køkkenbordet også til en op-

strammer, og nogle af termoruderne er punkterede.

- Den slags ting er, når det kommer til stykket, ikke så vigtige. For med til at have et så handicappet barn som Liva, hører nok også en lidt anden opfattelse af, hvad der er væsentligt og måske knapt så væsentligt her i livet. Et perspektiv og en indsigt som bevirker, at man engang imellem godt kan føle sig gammel 'før tid'. Netop fordi man har været tvunget til at tænke over en hel masse ting, som mange jævnaldrende fortsat bare tager for givet.

DAGLIGDAG

I de første år var det både Randi og Jørgen, der tog sig af Liva, men så blev det mest Jørgen. Det indebærer blandt andet, at han er ved hende om natten, hvis hun skulle få et epileptisk anfald eller problemer med vejtrækning. Han skal også vende hende tre gange i løbet af natten.

Om morgenen er det også ham, der får hende op af sengen, tømmer hendes blære, etc. etc. ... hjælper hende kort sagt med alt!

Hen på formiddagen kører Jørgen Liva i skole. Liva går i 10. klasse på specialskolen Stensagerskolen og skolegangen består blandt andet af sanseintegration, taktil stimulering og pasning. Efter skole kommer hun i klub, før hun er hjemme igen lidt over kl. 16.00. En til to gange

Jørgen har gået hjemme med Liva, siden hun var helt lille. Han kæmper en indædt kamp for, at det bliver muligt at få støtte til 'overvågning' - også efter at ens barn med handicap er fyldt 18. år.

om ugen, kommer der så en ung pige, der træder hjælpende til i forhold til det praktiske arbejde omkring Liva: Får hende i bad, op i ståstativ, hjælper med hendes spising og meget mere.

- Det er helt afgørende for, at vi kan fungere som en familie, at vi har den her hjælp i hjemmet. Ikke kun fordi jeg så kan se at få slået græsplænen, men, nok så væsentligt, fordi vi så i langt højere grad også har mulighed for at være der for lillesøster og for eksempel lave nogle af alle de ting, andre familier laver.

- Pigerne er en del af familien, og de spiser også med om aftenen. Liva får sondemad, men også rigtig mad, for ellers får hun ikke nok kostfibre. Hun spiser som regel før os andre, men hun er med til bords, når vi alle spiser.

Cirka en uge pr. måned kommer Liva på Fenrihus, der er et aflastningshjem for børn og unge op til 18 år.

LÆSSET VÆLTER

Indtil Liva fylder 18 år, får Jørgen tabt arbejdsfortjeneste for at gå hjemme og passe hende – efter en ret lav sats, idet han ikke var færdig med sin uddannelse som cand. scient. pol., da han påtog sig pasningen af Liva. Siden har Randi og Jørgen så også fået den omtalte aflastning i hjemmet, i alt 12 timer ugentligt. Men også den hjælp stopper, når Liva fylder 18, og hvad der kommer i stedet er uklart. Faktisk så uklart, at de nu ikke længere har den unge pige, idet hun

har set sig nødsaget til at sige jobbet op. Meget naturligt har hun også behov for at vide, hvad hendes arbejdsliv skal bestå af efter den 21. juni.

Jørgen Krøigaard blev første gang opmærksom på, at der kunne opstå store problemer med at få støtte til overvågning af Liva, når hun blev 18, af en anden forælder for halvandet år siden. Dengang tænkte han bare, at det ville blive ordnet, for alt andet ville jo være tåbeligt. Så han glemte det næsten, indtil han talte med en anden forælder et år efter. Og så blev det alvor.

På det såkaldte 17½ års møde i kommunen, hvor der skulle tales om Livas fremtid, når hun blev 18, var det tydeligt, at den var helt gal. De mange kommunale sagsbehandlere sendte aben rundt – ingen ville tage ansvar. Og vanvittige forslag, for Randi og Jørgen, såsom at Livas plejebehov 'bare' kunne løses via den kommunale hjemmepleje, blev luftet. Det ville i givet fald medføre, at hjemmehjælpere skulle komme forbi huset i døgndrift for at se til Liva. En helt uholdbar situation:

- Vi ønsker ikke, at Liva skal flytte på institution, men vi ønsker heller ikke, at institutionen skal flytte ind her, siger Jørgen.

Familien er også blevet tilbudt, at Liva kan flytte ind på Fenrihus i et helt nyoprettet tilbud. Det er et lillebitte tilbud til tre personer – og sjovt nok er

der angiveligt lige tre personer i Aarhus Kommuner med Livas behov.

- For kommunen skal de tre pladser gerne fyldes ud. Det er også i spil, siger Jørgen Krøigaard.

Men for Jørgen og Randi vil det være en elendig løsning. Han har derfor kastet sig ud i en stor kamp for at få politikerne til handle på hele det diskriminerende overvågningsproblem. Og her har Jørgen Krøigaards fortid på Aarhus Universitet været til stor nytte. Ikke blot når det gælder om at skulle forstå paragrafferne, men, nok så vigtigt, også når det kommer til at skulle i foretræde for Folketingets Socialudvalg, få hul igenem til diverse folketings- og byrådspolitikere, få skrevet artikler i for eksempel BT, få kontakt til en række interesseorganisationer med mere.

Og han giver ikke op:

- Hvad er det gode argument for, at hun skal flytte? Hun har brug for omsorg og hjælp i enhver forstand, og vel at mærke i et omfang som det nok reelt set kun er ens allernærmeste familie, der kan give en.

Livas mor, der netop er kommet hjem efter at have afleveret Liva i skole, supplerer: - Vi har ikke tænkt den tanke, at hun ikke skulle være her.

Så længe det nu varer.

Abekastning om overvågning

Den 13. maj 2015 slog Vestre Landsret fast, at servicelovens § 95 ikke kan benyttes til overvågning. Siden da har mange familier været i klemme, fordi de ikke længere kan passe deres voksne børn hjemme. Alle politikere er enige om, at der skal findes en løsning, men alligevel sker der ikke noget, fordi regeringen og KL strider om størrelsen på den.

Sagen om kontant tilskud efter servicelovens § 95 og overvågning er på mange måder en kompleks politisk og juridisk problemstilling. Men grundlæggende handler det om noget meget enkelt, som alle familier kan sætte sig ind i:

Kan man have sit voksne barn boende hjemme, efter det fylder 18 år, eller må man overlade det til et bosted? Det er nemlig konsekvensen for eksempelvis Livas forældre, som du kan læse om på de foregående sider i dette LEV-blad.

Der er mange forældre, som må forlade arbejdsmarkedet for at passe et barn med udviklingshæmning. På børneområdet er der en række paragraffer, der gør dette muligt – for eksempel reglerne om aflastning og kompensation

for tabt arbejdsfortjeneste. Men tingene ændrer sig, når barnet fylder 18. Nu skal den samme støtte ikke længere bevilges efter børne-, men derimod voksenbestemmelserne.

BPA – EFTER § 96 ELLER KONSTANT TILSKUD EFTER. § 95

En del mennesker med handicap har et så stort hjælpebehov, at den normale praktiske hjemmehjælp ikke kan løse opgaven. Her findes der i lovgivningen den såkaldte BPA-ordning efter servicelovens § 96 om borgerstyret personlig assistance, som gør det muligt for borgeren at ansætte en eller flere personlige hjælpere. Imidlertid forudsætter denne ordning, at borgeren fungerer som arbejdsleder for sin hjælper – det vil sige kan anvise hvilke opgaver, som

Liva med en af de uundværlige hjælpere, der en til to gange ugentligt er kommet hos hende. De manglende muligheder for 'overvågning' efter servicelovens § 95 gør nu, at Liva risikerer at skulle flytte i et botilbud.

hjelperen skal løse. Ikke alle i LEVs målgruppe er i stand til det, og denne gruppe opfylder derfor ikke betingelserne for BPA efter § 96 i serviceloven.

Det er her, at paragraf 95 kommer ind i billedet. For her er det således, at en pårørende eller nærtstående kan gå ind og overtage rollen som arbejdsleder. Dermed kan barnet blive boende hjemme efter, at det er fyldt 18 år, fordi familien får tilskud til at ansætte hjælpere, og fordi for eksempel mor eller far varetager opgaven med at instruere hjælperen, eller selv er den, som udfører hjælpen. Læs mere om reglerne om §§ 95 og 96 i boksen på næste side.

OVERVÅGNING

Men i 2015 slog landsretten i en konkret sag fast, at 'overvågning' ikke kan ydes efter servicelovens § 95. Begrebet overvågning dækker over, at nogle mennesker har brug for, at der er en hjælper til stede, som kan træde til og yde akut hjælp for eksempel om natten, hvis der er behov. Et godt eksempel er mennesker med udviklingshæmning og epilepsi, som kan have brug for overvågning i tilfælde af et epileptisk anfald. Det er muligt at yde overvågning som

en del af BPA efter § 96 i serviceloven, og indtil landsrettsdommen var det udbredt praksis i kommunerne også at gøre det efter § 95. Dommen fra landsretten medførte imidlertid, at en lang række kommuner gennemgik og nedjusterede deres § 95-bevillinger, hvilket naturligvis har skabt betydelige problemer for de implicerede familier.

Sagen om overvågning bør ses i en overordnet sammenhæng, hvor man langt hen ad vejen godt kan argumentere for, at forskellen imellem BPA efter § 96 og kontant tilskud efter § 95 er udtryk for en forskelsbehandling af mennesker med kognitive handicap. De kan ikke få overvågning, hvis de stadig bør hjemme hos mor og far, men de kan for eksempel heller ikke tage deres hjælp med under udlandsophold.

DET POLITISKE SPIL

En række handicaporganisationer, herunder LEV, og nogle af de ramte familier rejste sagen for politikerne på Christiansborg. Herefter har der i de seneste tre-fire år kørt et noget mærkværdigt og uskønt spil om sagen, uden at problemet er blevet løst, og uden at de ramte familier har fået den støtte, de har brug for.

Grundlæggende er stort set alle social- og handicapordførere på Christianborg enige i, at der er tale om en uholdbar problemstilling, som der skal findes en løsning på. Et bredt spektrum bestående af politikere som Karina Adsbøl fra Dansk Folkeparti, Jakob Sølvhøj fra Enhedslisten, Troels Ravn fra Socialdemokratiet og Kirsten Norman Andersen fra SF har alle i utallige samråd og ministerspørgsmål forsøgt at presse på for en løsning. Tidligere socialminister Karen Ellemann (V) lovede i forbindelse med reformforhandlinger af serviceloven i 2016 at finde en løsning, og nuværende socialminister Mai Mercado (K) har udtrykt forståelse for familiernes situation og mener også, at der skal findes en løsning. Jamen, hvad er problemet så, kan man fristes til at spørge. Svaret på det spørgsmål, er som oftest - og også i dette tilfælde - økonomi og en bekymring for samme.

KOSTER EN KVART MILLIARD!

Bekymringen tilhører kommunerne og KL, der mener, at indførslen af overvågning vil medføre et voldsomt økonomisk pres på kommunerne. En analyse fra Socialministeriet viste i august 2017, at det vil koste imellem 80 og 250

millioner kroner, hvilket vel må siges at være et meget upræcist skøn. Og KL mener – kunne man forstå på socialminister Mai Mercado under et samråd i marts – at det er endnu dyrere end det.

Vil det virkelig medføre en meromkostning på op mod 250 millioner kroner at indføre overvågning? Nej, der er al mulig grund til at være skeptisk overfor tallet. Overvågning er relevant for en yderst beskeden målgruppe på måske 100-150 mennesker på landsplan. Herudover skal man huske på, at kommunerne før landsretsdommen i forvejen havde udgifter på dette område. De bliver ikke regnet med. Borgerens behov for overvågning forsvinder jo ikke, selvom det ikke kan dækkes efter § 95. Ofte vil løsningen bestå af et botilbud, der også medfører udgifter.

KOMMUNERNE FINDER ANDRE LØSNINGER

Det var derfor meget interessant, da Ankestyrelsen i slutningen af februar 2019 offentliggjorde en undersøgelse, som viste, at 67 ud af 95 kommuner løste behovet for overvågning for denne målgruppe via et botilbud eller på anden vis og således dokumenterede, at kommunerne i forvejen havde betydelige udgifter til overvågning. På den baggrund blev der afholdt endnu et samråd i Folketingets socialudvalg, men beskeden fra socialministeren var den samme: Ministeriet talte stadig med KL om en løsning, men man kunne ikke nå til enighed.

FAMILIERNE ER TABERNE I STRID OM TAL

Ovenstående diskussion om økonomi er på alle måder træls, men den er vigtig, fordi det reelt set er en økonomisk uenighed imellem regeringen og KL, som forhindrer en løsning. Det er nok hævet over enhver tvivl, at overvågning vil medføre en ekstra omkostning for kommunerne, men det er lige så indlysende, at ingen ved, hvor meget vi taler om. På den baggrund kan diskussionen tilsyneladende fortsætte i en evighed, fordi det selvsagt er svært at blive enige om en kompensation på en udgift, man ikke kender omfanget af.

Taberne i dette spil er de familier, som stadig venter på en løsning, og som er efterladt med valget imellem at sende sit barn i botilbud eller selv påtage sig opgaven med den belastning, som det medfører. Det er ærligt talt uforståeligt, at regering og kommuner ikke kan få afgjort sit økonomiske mellemværende, som ret beset ikke fylder voldsomt i det store samfundsregnskab, og dermed give en håndsrækning til de 100-150 familier, der er i klemme her.

Som tidligere nævnt har LEV sammen med andre handicaporganisationer været med til at sætte problemstillingen på dagsordenen. Det vil vi fortsætte med efter et folketingsvalg, hvor det så måske er en ny socialminister, som skal tage stilling til spørgsmålet.

BPA eller kontant tilskud efter servicelovens §§ 95 og 96

BPA § 96

Hvis en voksen borger har et omfattende behov for pleje, hjælp, ledsagelse og overvågning, så skal kommunen tilbyde borgerstyret personlig assistance (BPA) efter servicelovens § 96. Med ordningen kan borgeren selv ansætte sine egne personlige hjælpere. Forudsætningen er, at borgeren er afhængig af hjælp til at udføre almindelige daglige funktioner, og at disse behov ikke kan dækkes ved almindelig praktisk hjælp (hjemmehjælp). Herudover er det en forudsætning, at borgeren kan fungere som arbejdsleder. Det vil sige borgeren skal kunne instruere hjælperen i forhold til egne hjælpebehov og anvise hvilke opgaver, som hjælperen skal løse.

Skønsmæssigt er der cirka 1600 personer i Danmark med en BPA-ordning efter § 96.

(Kilde: Socialpolitisk redegørelse)

KONTANT TILSKUD § 95

For voksne, som har et omfattende behov for pleje, men som ikke er i stand til at fungere som arbejdsleder og instruere egne hjælpere, kan § 95 i serviceloven være en mulighed. Udgangspunkt for § 95 er almindelig hjemmehjælp, men hvis man har brug for mere end 20 timers ugentlig hjælp, så kan kommunen i særlige tilfælde beslutte at hjælpen skal gives som naturalhjælp eller udbetales til enkeltstående person, som helt eller delvist passer den pågældende. Og ifølge stk. 3 kan man vælge at overlade arbejdsrollen til en pårørende eller nærtstående. Det er denne bestemmelse, som gør § 95, stk. 3 meget relevant for mange mennesker med udviklingshæmning. De kan blive boende hjemme hos mor og far eller en anden pårørende, der får et kontant tilskud til at udføre opgaverne eller ansætte hjælpere til at gøre det – og som samtidigt kan varetage rollen som arbejdsleder.

Der er store forskelle på § 95 og § 96. § 95 kan ikke bruges til ledsagelse uden for hjemmet, og § 95 kan heller ikke medtages i udlandet, hvad § 96 kan.

Skønsmæssigt er der cirka 500 personer i Danmark med en kontant tilskudsordning efter § 95.

(Kilde: Socialpolitisk redegørelse)

Pamhulegård handicap venlig feriebolig

700m² dejligt stort feriehus beliggende på stor naturgrund i Pamhule midt i den smukke danske natur. Her er du tæt på skov, strand og vand. Huset ligger med skøn udsigt over Pamhule sø og skov.

Huset har 10 dobbeltværelser alle med eget bad.

Husets samlingspunkt er det store opholdsrum med stort åbent køkken, spiseafdeling og opholdsrum med tv, billardbord og bordtennisbord. Tilhørende er et stort pool rum med 60 m² stor swimmingpool og lille separat børnebassin samt spa og sauna.

Huset er meget handicapvenligt uden trapper og med god plads på både værelser og badeværelser. Der er loftslift til både swimmingpool og spabad. Desuden er der en mobillift samt en toiletstol til rådighed i huset.

Huset udlejes som udgangspunkt på ugebasis med skiftedag lørdag. Prisen for en uge er DKK 18.500 i perioden oktober – marts måned. For øvrige måneder er prisen DKK 20.000 inkl. forbrug pr. uge.

Få yderligere information på www.pamhulegaard.dk eller ring på 5129 3042 for nærmere information og booking.

ALLE KAN REJSE PÅ FERIE!

I Bravo Tours skræddersyer vi oplevelser til alle
Kontakt os for et uforpligtende tilbud

Bravo Tours tilbyder grupperejser for mennesker med udviklingshæmning

I mere end 15 år har vi arrangeret spændende grupperejser for udviklingshæmmede – for uanset hvem man er, og hvordan man gerne vil rejse, sørger vi for, at der er styr på alle detaljer. Hos Bravo Tours går vi aldrig på kompromis med kvaliteten, og vores dansktalende rejseledere tager hånd om ferien, lige fra du lander på rejsemålet. Vi glæder os til at gøre jeres drømme til virkelighed.

Rejs med ligesindede – rejser for udviklingshæmmede

Ophold med
**ALL
INCLUSIVE**

I SAMARBEJDE MED ULF REJSER

Mallorca · Spanien

Det tager kun tre timer at flyve til Mallorca, men selv om flyvetiden er kort, er der meget at glæde sig til. Her finder du en ø, der for alvor rummer alle de elementer, vi drømmer om på en ferie. Langstrakte sandstrande, flot natur og masser af solskinstimer. Vi bor i Palma Nova på **Hotel Globales Mimosa**. Hotellet ligger tæt på stranden og har egen pool samt restaurant og bar.

Afrejse: 5. oktober 2019 - Hjemkomst 12. oktober 2019

Pris pr. person v/2 personer i delt dobbeltværelse og med All Inclusive **kr. 7.600**

ULF
FERIE

Ophold med
**ALL
INCLUSIVE**

I SAMARBEJDE MED ULF REJSER

Lanzarote · Spanien

Lanzarote er en af de skønne kanariske øer, som byder på masser af solskinsdage. Gennemsnitstemperaturen ligger på over 20 grader året rundt.

Vil bor på **THB Flora**, der er et nyrenoveret lejlighedshotel. Hotellet ligger tæt på Puerto del Carmens hyggelige, gamle bydel og havn.

Afrejse: 24. januar 2020 - Hjemkomst 31. januar 2020

Pris pr. person v/2 personer i delt dobbeltværelse og med All Inclusive **kr. 9.995**

ULF
FERIE

 Bravo Tours
-FERIE PÅ DANSK

Ring 96 27 37 77 eller bestil på bravotours.dk

Alle skal have en god ferie i respekt for hinandens behov

Valget til Europa- Parlamentet handler også om forholdene for mennesker med udviklingshæmning

DE TRE SPØRGSMÅL:

I slutningen af maj er der Europa-Parlamentsvalg i alle EU's medlemslande. I Danmark skal vi vælge 14 nye medlemmer til Europa-Parlamentet.

Vi har stillet de ti danske spidskandidater til Europa-Parlamentsvalget tre spørgsmål relateret til mennesker med udviklingshæmning/handicap. Otte har svaret – Morten Løkkegaard (V) og Peter Kofod Poulsen (DF) har ikke reageret. Læs svarene på de følgende sider.

1 Hvad betyder EU for mennesker med udviklingshæmning (i Danmark, men også i andre lande med en anden historisk tilgang til mennesker med handicap)?

2 I EU's handicapstrategi for 2010-2020 fremgår det, at kommissionen blandt andet vil arbejde for mindre institutionalisering og mere lokalt baseret hjælp og støtte til mennesker med handicap. Hvad vil du gøre for at støtte denne udvikling i blandt andet Danmark i de kommende fem år?

3 Er der andre områder, hvorpå du vil arbejde for og støtte mennesker med udviklingshæmning?

**JEPPE KOFOD,
SOCIALDEMOKRATIET**

1 At alle har ret til at deltage fuldt ud i samfundet. Til at sige deres mening. Til at forme deres egen fremtid og påvirke det samfund vi lever i. Til at blive behandlet med respekt og ligeværd. Det burde være en selvfølge. Men det har det ikke altid været, og det er det desværre stadig heller ikke altid i alle lande. Derfor er EU en vigtig sikkerhed, for de rettigheder er skrevet ind i EU-traktaten og det forpligter alle EU-landene, også Danmark, til at respektere dem.

2 Jeg mener, at beslutninger skal tages så tæt på borgerne som overhovedet muligt. Det gælder især, når det handler om så personlige og vigtige spørgsmål som hjælp til mennesker med handicap. Men jeg er også klar over, at der kan blive for meget kassetænkning hos de lokale myndigheder. At man vælger en dårligere løsning, end der måske er brug for, for at spare på budgettet. Derfor er det vigtigt med nogle fælles rammer for, hvordan kvaliteten af hjælpen skal være, og hvordan man i praksis sikrer, at vi alle, uanset handicap, kan deltage i samfundet og leve det liv, vi gerne vil. Det vil jeg gerne arbejde for i de EU-love, der kommer de næste fem år.

3 Jeg vil gerne have, at EU-samarbejdet kommer tættere på borgerne. At vi bliver bedre til at forklare, hvad vi gør, og hvorfor vi gør det. Men vigtigst af alt, at vi bliver bedre til at lytte. Så vi kan bruge mere af vores tid på at prøve at løse de problemer, som for eksempel udviklingshæmmede og deres pårørende oplever i hverdagen. Derfor har jeg lavet en idé-kasse på min hjemmeside, www.jeppekofod.dk, hvor alle kan gå ind og sende gode forslag, ønsker og idéer til, hvordan vi kan gøre i morgen lidt bedre end i dag. Den håber jeg meget, at I vil bruge, så jeg kan tage jeres forslag med tilbage til Europa-Parlamentet.

**MAGRETE AUKEN,
SOCIALISTISK FOLKEPARTI**

1 I EU's handicapstrategi er der et klart mål om at inkludere mennesker med udviklingshæmning i resten af samfundet. Helt konkret vil EU sørge for at gøre livet bedre og lettere for mennesker med Downs Syndrom. Det gør selvfølgelig stor gavn i lande som Danmark. Men der er nok endnu mere brug for det i lande, som ikke er lige så velstående som os, eller hvor de ikke har et lige så stærkt socialt sikkerhedsnet, som vi har.

2 Jeg mener, at institutionalisering i flere tilfælde kan være til gavn og glæde for mange - men det skal selvfølgelig komme an på en individuel vurdering, der tager udgangspunkt i de konkrete behov og ønsker, som mennesket måtte have. Som EU-politiker kan jeg især holde øje med arbejdet for den næste handicapstrategi. Jeg forventer, at arbejdet går i gang ganske kort tid efter valget. Når vi laver lovgivning i EU, er det vigtigt, at vi altid husker på, hvem det er, vi arbejder for. I dette tilfælde er det mennesker, som kan være til en enorm glæde og værdi for samfundet, hvis vi giver dem muligheden for det ved at skabe nogle ordentlige rammer. Parlamentet er borgernes stemme i EU, og det gælder for alle borgere!

3 Som præst har jeg også en særlig mulighed for og forpligtelse til at bearbejde de etiske aspekter ved måden, vi taler om handicap på. Jeg er med i det europæiske netværk af kirker, hvor vi mødes med mellemrum, og der er mulighed for at dele erfaringer med hinanden og således også arbejde med vores forhold til udviklingshæmmede, også i andre lande igennem andre institutioner end EU. Samtidig arbejder vi jo i SF for retten til individuel udfoldelse, for tilknytning til arbejdsmarkedet, når det er hensigtsmæssigt, og for, at der skal stilles langt flere handicapvenlige boliger til rådighed, for eksempel i velfungerende bofællesskaber.

**METTE BOCK
LIBERAL ALLIANCE**

1 Alle EU-borgere – også udviklingshæmmede – skal have gavn af alle fordelene ved EU, så de kan folde deres fulde potentiale ud. Udviklingshæmmede skal mødes med respekt, værdighed og være beskyttet af frihedsrettighederne på lige fod med alle andre. Jeg vil kæmpe for at skabe et langt mere liberalt EU, der er præget af nordiske værdier, og hvor der er plads til alle.

2 Jeg vil arbejde for, at EU bliver mere fokuseret og tager sig af de grænseoverskridende udfordringer. Vi skal sikre fred, frihed og frihandel. For det er kun i et velfungerende EU med frihed og styrket frihandel, at vi kan få alle, også udviklingshæmmede, inkluderet langt bedre i vores samfund og fællesskaber. Vi ved, at det kan være svært at få tilknytning på arbejdsmarkedet for udviklingshæmmede. Det lader sig dog bedst gøre i et samfund med en sund og stærk økonomi drevet af høj økonomi vækst. Det motiverer virksomhederne til at få øjnene op for det potentiale, også udviklingshæmmede har. Nye jobfunktioner udvikles i takt med væksten.

3 Vi skal ikke acceptere nogen form for diskrimination af udviklingshæmmede i EU. Vi skal styrke frihedsrettighederne og kæmpe for at få så mange inkluderet i samfundet som overhovedet muligt. Vi ved, at udviklingshæmmede kan udgøre en stor ressource på arbejdsmarkedet, hvis blot virksomhederne gør en indsats for at finde nogle tilpassede jobfunktioner, som tager udgangspunkt i det enkelte menneske. Men det gør virksomhederne kun, hvis der er økonomisk vækst. Derfor skal vi tilskynde til at øge og styrke frihandlen mellem medlemslandene.

B**MORTEN HELVEG PETERSEN,
DET RADIKALE VENSTRE**

1 EU gør en forskel for os alle-sammen. Det er i EU, vi løser de store problemer i fællesskab. EU gør også en forskel for mennesker med udviklingshæmning og helt konkret, så har vi netop vedtaget det såkaldte tilgængelighedsdirektiv, som vil forbedre hverdagen for rigtig mange mennesker med forskellige handicap i Europa på flere områder. Den nye lov stiller krav til, at virksomheder og offentlige myndigheder gør deres produkter og tjenester tilgængelige, så de nemmere kan bruges af alle mennesker. Jeg håber, at vi meget snart vil se, at eksempelvis offentlige hjemmesider og mobil-apps i større grad bruger piktogrammer, hvilket kan være en fordel for eksempelvis mennesker med udviklingshæmning.

2 Jeg er helt enig i, at en lokal baseret hjælp og støtte er det bedste udgangspunkt for at hjælpe udviklingshæmmede i hverdagen. Når vi næste år skal i gang med at evaluere den nuværende handicapstrategi, skal vi selvfølgelig sørge for at fremme lokalt baseret hjælp og støtte til mennesker med handicap og bringe den tankegang med videre i den næste strategi, så vi får endnu flere tiltag, der gavner mennesker med handicap.

3 Jeg vil til enhver tid støtte lovgivning, der gør vores samfund mere rummelige overfor alle mennesker. Vi skal gøre alt, hvad vi kan for at skabe mere inklusion og bedre vilkår især i forhold til uddannelse og adgang til arbejdsmarkedet.

Ø**NIKOLAJ VILLUMSEN,
ENHEDSLISTEN**

1 Det er EU, der har lavet de regler, som vi i Danmark har accepteret, der i dag holder kommunerne i meget stram økonomisk snor. De regler betyder, at kommunerne år efter år sparer på de ydelser, de skal levere. Her bliver mennesker, der har brug for hjælp, ramt hårdt. For eksempel hvis de er udviklingshæmmede og har brug for en hjælper eller hjælpemidler fra kommunen. På den gode side har EU blandt andet indført loven mod diskrimination af mennesker med handicap på arbejdsmarkedet, som vi også skal leve op til i Danmark. Det er den lov, der forpligtiger arbejdsgiverne til at indrette arbejdspladsen, så også mennesker med handicap har mulighed for at deltage på lige fod med andre.

2 FN's handicapkonvention siger, at mennesker med handicap har ret til at vælge deres bopæl, samt hvor og med hvem de vil bo. I Danmark ser vi lige nu en kedelig udvikling, der går i modsat retning. I stedet oplever flere at blive tvunget til at flytte til særlige boliger, fordi det bliver en betingelse for at få hjælp. I Enhedslisten arbejder vi for, at Danmark som minimum lever op til handicapkonventionen, og for at mennesker med handicap skal have mulighed for at vælge, hvordan de vil bo, og om de vil bo sammen med andre. Vi vil sikre et bredt udvalg af tilpassede støttetilbud i hjemmet, herunder den nødvendige bistand for at kunne leve og være inkluderet i samfundet samt for at forebygge isolation fra fællesskabet.

3 På europæisk niveau vil jeg arbejde for, at vi ændrer de regler, der i dag tvinger kommunerne til at føre sparepolitik. Vi kan som medlemmer af EU parlamentet bede kommissionen om at fremsætte direktiver. Noget af det, vi gerne vil have direktiver om, er, at landene i EU skal sikre tilgængeligheden i sundhedsvæsenet. For der sker i dag reelt diskrimination af mennesker med handicap, herunder udviklingshæmmede, i sundhedsvæsenet.

C**PERNILLE WEISS,
DET KONSERVATIVE FOLKEPARTI**

1 EU spiller en vigtig rolle i forhold til at sikre rettigheder for mennesker med handicap. EU har således skrevet under på FN's handicapkonvention, og EU har vedtaget en europæisk handicapstrategi. EU arbejder aktivt for at skabe bedre forhold for handicappede og for at sikre, at medlemslandene lever op til deres forpligtelser på området. Mennesker med udviklingshæmninger er et tavst, lille mindretal i hvert land. Her kan EU sikre, at de som gruppe taler med en større stemme.

2 Vi skal sikre, at handicappede får den hjælp, de har brug for, men vi skal ikke reducere mennesker med handicap til passive modtagere af offentlige ydelser. EU's opgave er at sikre, at der ikke finder diskrimination sted. Det kan ske ved hjælp af minimumsstandarder, men det må ikke føre til en total ensretning på området – så bliver fællesnævneren ofte alt for lav. Hvert land skal selv finde den bedste løsning indenfor nogle givne rammer, så dette bringer mere innovation frem til fordel for, at mennesker med handicap integreres mest muligt i hverdagslivet på arbejdsmarkedet, og i måden at deres familieliv kan udfolde sig i respekt for den enkeltes ønsker og muligheder.

3 Borgere med handicap fortjener et liv med værdighed og muligheder. Vi har som samfund et ansvar for at sikre, at et medfødt handicap aldrig må betyde, at man ikke kan opnå ens drømme og mål i livet. Vi skal bekæmpe forhold, som betyder, at mennesker med udviklingshæmning er forhindrede i at deltage i samfundet på lige fod med andre borgere. Alle mennesker har noget at give til andre, og alle har vi brug for at modtage fra andre – det handler ikke om et handicap eller ej, men om næstekærlighed og almindelig interesse og rummelighed for andre.

**RASMUS NORDQVIST,
ALTERNATIVET**

1 I min verden er alle vi mennesker lige meget værd, og det skal vi sikre politisk – og her giver EU os en unik mulighed for at samarbejde om at hæve standarder på tværs af landegrænser. Det er vigtigt at styrke EU's værdisæt, hvor respekt for den menneskelige værdighed, frihed og ligestilling er essentielt. Ligesom vi skal arbejde for ikke-forskelsbehandling, tolerance, retfærdighed og solidaritet.

2 Jeg synes faktisk ikke, at EU har formået at opfylde behovene for borgere med handicap godt nok, og det skal vi selvfølgelig gøre noget ved med målrettede indsatser. Men jeg vil ikke kun arbejde for retten til et værdigt liv for danskere. Det er meget vigtigt for mig, at stemmer du på mig, så er det ikke kun dig, jeg arbejder for, men også din nabos og andre europæeres ret til et værdigt og meningsfyldt liv.

3 Jeg vil arbejde for et bedre europæisk sundhedssystem og dermed bedre pleje og bedre behandling. Men jeg vil også arbejde for bedre tilgængelighed og uddannelse til mennesker med handicap, samt et inkluderende arbejdsmarked. Noget af det, der ligger mig mest på sinde, er, at alle mennesker har en grundlæggende ret til at leve det gode liv med ordentlige og lige levevilkår. Det er en af grundene til, at jeg overhovedet er opstillet til Europa-Parlamentsvalget.

**RINA RONJA KARI,
FOLKEBEVÆGELSEN MOD EU**

1 EU har på nogle punkter betydet gode ting for mennesker med udviklingshæmning. Eksempelvis i form af EU's handicapstrategi, der indeholder flere gode målsætninger. Desværre oplever mange også, at EU's dominerende fokus på økonomisk vækst og privatisering virker ekskluderende og rammer mennesker med handicap, deriblandt også mennesker med udviklingshæmning, hårdt. I den frie konkurrences ånd er det den stærke, der sejrer og vinder hele præmien. Fra samtaler med den europæiske handicaporganisation European Disability Forum (EDF) ved vi, at mennesker med handicap og særligt unge har svært ved at finde en plads på arbejdsmarkedet og i samfundet generelt. Det er ikke godt nok!

2 Ideen med mindre institutionalisering er den helt rigtige vej at gå. For mig at se handler det om at skabe et samfund, der er rummeligt og inkluderende også overfor medmennesker med handicap. For at det kan lade sig gøre, har vi brug for et samfund, der opgør værdi som andet end kroner og øre, eller euro og cent for den sags skyld. Hver gang jeg får ordet i debatten, vil jeg tale for det nære over det fjerne og det rummelige over det ensartede, sådan vil jeg påvirke debatten i Danmark.

3 Fra min plads i beskæftigelsesudvalget i EU-Parlamentet vil jeg arbejde hårdt for rummelige arbejdsmarkeder. Danmark skal have muligheden for at gå forrest og længst, når det gælder et inklusivt arbejdsmarked, fordi alle kan bidrage med noget. Det er virkelig noget, jeg brænder for.

En sej mor

Sorg og kærlighed – de følelsesmæssige ekstremer er store, når man får et barn med handicap. I bogen Seje mor fortæller Monica Lylloff om, hvordan det for hende har været at blive mor til tre børn med handicap, hvordan man får det bedste ud af livet – og hvordan mange ting kunne være meget nemmere, hvis relationerne til eksempelvis sundheds-væsenet og sagsbehandlere gik lidt mere smurt

Monica Lylloff

"Starten på resten af livet." Sådan lyder overskriften på 1. kapitel i Monica Lylloffs bog "Seje mor". Og overskriften siger præcist, hvad bogen handler om: Fra at have levet et aktivt liv og med en ambitiøs karriere som jurist i Justitsministeriet, blev Monica, og hendes mand Søren, forældre til et tvillingepar med handicap. Det ændrede alt - det gamle liv faldt sammen, men et nyt opstod.

I november 2007 fødte Monica Emma og Sarah – 11 uger for tidligt. Emma fik en stor hjerneblødning, der blandt andet medførte diagnoserne cerebral parese, epilepsi, autisme og udviklingshæmning. Sarah fik konstateret ADHD.

Og som om det ikke var nok: Tvillingernes storebror, Kristoffer, fik ni år senere konstateret forskellige typer af angst, en form for autisme og ADHD.

I Seje mor fortæller Monica Lylloff helt ned på jorden, hvad det vil sige at være forældre til børn med handicap. Fra de følelsesmæssige rutsjeture til de mange indlæggelser på hospitaler - og hvordan man selv nogle gange skal gå imod fagkundskaben og insistere på at få *den* undersøgelse eller *den* behandling.

Nogle gange kan det faktisk være svært at vide, om man selv skal handle eller vente på, at en myndighed gør noget. Som Monica skriver i kapitlet om Sarahs historie: "Nu stod vi så der med et fint stykke papir i hånden, der beskrev vores lille piges problemer. Ingen fulgte op på Sarah eller os. Det måtte vi selv finde ud af. Det kan godt undre mig, at der ikke

bliver holdt øje med forældre, der har fået en diagnose på deres barn."

Et andet sted skriver Monica om Sarahs skolegang. Hun kunne ikke klare en almindelig folkeskole, så Monica begyndte naturligt nok at undersøge, hvad der ellers var af muligheder – og fortalte om det til en sagsbehandler i kommunen: "Jeg fortalte, at vi havde været rundt og undersøge mulighederne, hvorefter hun svarede, at det måtte vi da ikke! Det var kommunens opgave at finde et egnet skoletilbud, ikke vores. Jeg blev helt paf."

VIGTIG LÆSNING FOR 'SYSTEMET'

Den form for refleksioner er bogen fuld af, og når Monica Lylloff i bogens forord skriver, at den også er skrevet til alle dem, der har med "vores børn" at gøre – pædagoger, lærere, sagsbehandlere, venner og familier – så er det lige i øjet. Ikke mindst de professionelle miljøer har behov for at vide, hvordan ensrettede procedurer og generaliserede tilgange virker på modtagerne i den anden ende.

Om eksempelvis det at søge om at få en ny handicapbil skriver Monica: "Jeg troede naivt, at det ville være en ren formalitet at søge om en ny bil, da kommunen jo allerede ved bevillingen af den første bil havde taget stilling til, at Emma opfyldte betingelserne for at få bevilget en handicapbil. Men jeg blev klogere. For vi skulle da hele møllen igennem igen. Jeg ved ikke, om de gør det med vilje, så man til sidst ikke orker at søge mere. For det er ubeskriveligt anstrengende at skulle begynde forfra, hver gang der skal søges om noget."

Men vælg dine kampe med omhu, skriver Monica Lylloff også. Hvis man prøver at kæmpe alle kampe til ende, så risikerer man at knække halsen. Og det selv om man rent faktisk har retten på sin side.

Med tre børn med handicap har Monica Lylloff været rundt i mange hjørner af 'systemet'. Og hendes erfaring er, at mange ting kunne gøres, for at lette tilværelsen for familierne. "Jeg kunne godt have et ønske om, at der i kommunen sad en person, der var tovholder for en familie. En uvildig koordinator, som sidder med al viden om familien, og som sørger for kontakten mellem familien og de forskellige afdelinger, så familien aldrig er i tvivl om, hvem de skal henvende sig til. På den måde vil man også komme uden om den manglende kommunikation mellem de forskellige afdelinger i kommunen."

Og hvis du har et barn med et usynligt handicap, kan det faktisk være endnu sværere at være i kontakt med myndighederne: "For os har de usynlige handicaps været hårdere rent mentalt at tackle end Emmas fysiske handicap, og der hvor vi har følt den største afmagt. Det har også været der, vi selv har skullet finde frem til den rigtige hjælp."

Når det er sagt, er der heldigvis også mange eksempler i bogen på, at sagsbehandlere og andre rent faktisk har løst deres opgave til UG og gjort en kæmpe forskel for børn og forældre.

Men Seje mor er meget andet end 'kampen mod systemet'. Den er også fyldt med refleksioner over at være havnet i den livssituation, som Monica er. Som hun skriver i starten af bogen: "Jeg er glad for, at der ikke findes en krystalkugle, som viser vores fremtid. Hvis jeg havde vidst, hvad min livsrejse ville byde mig af sorger og udfordringer, havde jeg nok valgt en anden vej. Så var mit liv helt sikkert blevet anderledes, men var det også blevet bedre? Det spørgsmål spekulerer jeg tit på."

Seje mor – En fortælling om livet med 3 børn med særlige behov
Monica Lylloff
ISBN: 978-87-970914-0-1
Pris: 129 kr. + porto
Seje mor kan købes hos boghandlere på nettet eller ved at sende en mail til monicalylloff@hotmail.com

Fra forfatter til aktivist

I kølvandet på udgivelsen af Seje mor har Monica Lylloff sammen med Mia Kristina Hansen, der også er mor til et barn med handicap, startet Facebook-gruppen "Bak op om de pårørende til handicap og psykisk sårbarhed".

Meningen med siden er at synliggøre de pårørende – både at det drejer sig om rigtig mange mennesker, og at de har nogle udfordringer, som politikerne er nødt til at tage alvorligt. På rekordtid har gruppen fået over 8.000 medlemmer.

Vi er et bofællesskab med plads til 16 beboere, som p.t. er i alderen 19 – 41 år. De bor i 3 forskellige boenheder, som hver især rummer fra megen hjælp til næsten selvhjulpne. Vi er en Almennyttig fond under tilsyn af Odder Kommune. Vore beboere arbejder på gårdens værksteder og har et aktivt fritids- og kulturliv. Livet på gården tager udgangspunkt i Rudolf Steiners menneskesyn.

Vore værksteder er: keramik, køkken og udehold. Udehold, der rummer træværksted, gartneri og æbleplantagen. Fritiden kan indeholde besøg i fitnesscenter, ridefysioterapi, svømning og bowlinghallen, samt ikke mindst musikoplevelser i og udenfor Tornsbjerggård.

Vore værksteder har også plads til brugere, som ikke bor på Tornsbjerggård. Tornsbjerggård i et naturskønt område, grænsende op til Tornsbjergskov i Østjylland mellem Odder, Hundslund og Hovedgård. Vi har 19 km til Horsens og 28 km til Århus. Ønsker du at vide mere om Tornsbjerggård, kan du besøge vor hjemmeside:

www.tornsbjerggaard.dk

Mail: mail@tornsbjerggaard.dk

Tornsbjerggård...

Et bo- og arbejdstilbud for udviklingshæmmede

Musholm Ferie - Sport - Konference

GRUPPEOPHOLD 2019

Institutioner, bosteder, skoler m.m.

3 dage – ankomst mandag

Lavsæson kr. 1.695,- pr. person
Højsæson kr. 2.095 pr. person

- Tre overnatninger i familiehus type E og F eller gruppebolig type G
- Ankomstmiddag til opvarmning i eget hus
- 3 gange morgenbuffet i Restaurant Ewald K
- 2 middage i Restaurant Ewald K (1 hovedret)
- Aktiviteter med instruktør i multihallen eller udendørs tirsdag og onsdag efter aftale
- Filmaften i forvandlingshulen

4 dage – ankomst mandag

Lavsæson kr. 2.295,- pr. person
Højsæson 2.840,-

- Fire overnatninger i familiehus type E og F eller gruppebolig type G
- Ankomstmiddag til opvarmning i eget hus
- 4 gange morgenbuffet i restaurant Ewald K
- 3 middage i Restaurant Ewald K (1 hovedret)
- Aktiviteter med instruktør i multihallen eller udendørs tirsdag, onsdag og torsdag efter aftale
- Filmaften i forvandlingshulen

Tilkøb

- Familiehus type C (fra 90 kr. pr. pers.)
- Forretter eller desserter i Ewald K.
- Sodavand, øl eller vin i Restaurant Ewald K.
- Chips, popcorn og slik kan købes i receptionen.

Højsæson uge 27-33
Lavsæson 34-26

Musholm - Ferie, Sport og Konference · Musholmvej 100 · 4220 Korsør · Tlf. +45 70 13 77 00 · Musholm@musholm.dk

Jobkollegiet

Som beboer på Jobkollegiet kommer du til at leve og bo sammen med andre unge, der også har særlige behov. Vi har hvert vores værelse og hver vores måde at leve på. Fællesskabet er til for, at vi kan hjælpe hinanden med at klare mere, så vi hver især kan se, at det kan lykkes at klare et arbejde og lykkes at bo alene.

Fællesskabet på Jobkollegiet er også med til, at vi lærer at være sammen med andre i forskellige situationer og forskellige steder. Jobkollegiet har hjemme i 3 store og hyggelige huse, der ligger tæt på skov og natur i Brabrand. Flere bybusser stopper tæt på. Vi spiser sammen hver aften og bruger meget tid sammen i vores fælles stuer.

Jobkollegiet har 10 faglige og kompetente medarbejdere, der vejleder os i at holde styr på hverdagens mange gøremål. Der er ansat 1 jobkonsulent, som guider og vejleder i at finde relevante praktikker, STU-forløb og senere skånejob. Når man bor på Jobkollegiet, er det ordinære arbejdsmarked en del af opholdet.

Jobkollegiet • Skovbakkevej 51 • 8220 Brabrand • Tlf. 30 23 75 60 • www.jobkollegiet.dk

Fællesskab

Stjerne-
stunder
for alle

Venskab

Pindstrup Centret/FamilieNet

Ferielejr for børn/unge med og uden handicap 6-18 år.

Nye venner, gode minder og en oplevelser for livet
- det tør vi godt love på FamilieNets ferielejre.

FamilieNet • Johs. F. La Cours Alle 1 • 8550 Ryomgård
Tlf. 86 39 61 11 • post@familienet.dk

Se meget mere på www.familienet.dk - eller find os på Facebook

John Allan Poulsen er 58 år, fra Holbæk, og så elsker han musik. John Allan er både glad for at høre musik, og så spiller han også selv både guitar og keyboard og skriver sine egne sange.

MIN
HOBBY

JOHN ALLAN POULSEN:

AF EMMA BORELLO, KOMMUNIKATIONSMEDARBEJDER I LEV ■ FOTO: HANS JUHL

BORN T

Hvad er din Hobby?

- Det er musikken.

Hvorfor er musik så fedt?

- Jeg har været glad for at høre musik, siden jeg var helt lille. Jeg har været til mange koncerter, både lokale og kendte, og det synes jeg har været fedt.

Hvilken koncert er den bedste, du har været til?

- Det er Anne Linnet, fordi jeg er en stor fan af hende. Hun skriver sine egne sange, og så optræder hun med sange, som jeg synes er rigtig gode.

Skriver du dine egne sange?

- Ja, det gør jeg. Eller jeg stoppede med det i mange år, og så for fire år siden begyndte jeg med at skrive mine egne sange igen.

"JEG SPILLER BÅDE KEYBOARD OG GUITAR. HVIS JEG ER PÅ HØJSKOLEN, BRUGER JEG MIN GUITAR, OG HVIS JEG SIDDER DERHJEMME, SÅ ØVER JEG MIG PÅ MIT KEYBOARD"

VIL DU FORTÆLLE OM DIN HOBBY?

Har du lyst til at være med i denne serie og fortælle om din hobby så kontakt LEV Bladets redaktion på redaktion@lev.dk. Se andre artikler i serien på lev.dk.

O BE WILD

Optræder du med dine egne sange?

- Ja, jeg skrev en ny tekst til det gamle "Born to be wild"-nummer for et par år siden, som jeg kaldte "Hvis jeg var statsminister". Sidste år skrev jeg et nummer, der hedder "Hyldest til Højskolen". Det er sådan et rap-nummer, og de syntes det var rigtig sejt, at jeg lavede det nummer på højskolen. På højskolen er jeg på et hold, der hedder Kreativ, hvor man lærer at indspille musik helt fra bunden.

Spiller du også selv instrumenter?

- Jeg spiller både keyboard og guitar. Hvis jeg er på højskolen, bruger jeg min guitar, og hvis jeg sidder derhjemme, så øver jeg mig på mit keyboard. Jeg spiller også sammen med nogle andre folk, og der mødes vi i et spillelokale hver onsdag i Holbæk.

Er I et godt band?

- Ja. Vi har spillet sammen i næsten tyve år. Der var nogle på KreativSkolen, der fandt på at starte et band op, og jeg var med fra starten. Der har været lidt udskiftning i bandet, men ellers har det været de samme, der har været med alle tyve år.

Hvilken musikgenre er den bedste?

- Nu er jeg til det der lidt rå, for eksempel Gasolin. De er nogle rebeller.

OM JOHN ALLAN

John Allan Poulsen er 58 år og kommer fra Holbæk. John Allan arbejder hver torsdag i LEVs sekretariat, hvor han hjælper med at sende post, sortere pakker og meget andet. I sin fritid er John Allan frivillig ambassadør i LEVs beskæftigelsesindsats KLAPjob. Her hjælper og rådgiver han andre mennesker med udviklingshæmning, der drømmer om at få et job på det almindelige arbejdsmarked. Ud over sin ambassadørtjans bruger John Allan meget af sin fritid på musik. Han spiller sammen med sit band en gang om ugen, og er på højskoleophold hver sommer på Den Rytmiske Højskole.

Et LEV i bevægelse - status over OKUP

Skal Landsforeningen LEV skifte navn?

Hvordan bliver Landsforeningen LEV en bedre medlemsorganisation?

Skal der være et endnu større fokus på rådgivning?

Hvordan skal en ny demokratisk struktur for organisationen se ud?

Skal Landsforeningen LEV skifte navn? Skal den have nyt logo? Hvordan bliver Landsforeningen LEV en bedre medlemsorganisation? Skal der være et endnu større fokus på rådgivning? Og hvordan skal en ny demokratisk struktur for organisationen se ud? Her kommer en kort status over LEVs igangværende revitalisering – også kaldet OKUP

Der er blevet diskuteret, brainstormet og idéudviklet i stor stil.

Nu her halvandet år efter LEV satte gang i en omfattende revitaliseringsproces, som blev navngivet OKUP (Organisations- og Kommunikations-Udviklings-Proces), er en stor del af elementerne i processen så småt ved at falde på plads. Denne artikel har til hensigt at give dig en overordnet status på, hvilken retning LEV bevæger sig i i denne omfattende udviklingsproces.

LEV FÅR EN GRUNDFORTÆLLING

Lad os begynde med LEVs nye grundfortælling, som du måske har hørt om. LEVs grundfortælling er en slags DNA for LEV nedskrevet i indtil videre seks sætninger, der beskriver, hvem LEV er, hvad LEV vil, og hvordan LEV arbejder for at nå sine mål. Denne grundfortælling er et vigtigt pejlemærke i processen med at udvikle

LEV som organisation, og den vil fremover være et essentielt redskab for LEV i det videre arbejde til gavn for medlemmerne. Grundfortællingen er ganske tæt på at være færdig, og der er også planer om at få den visualiseret og animeret, så den kort og koncist kan forklare, hvad LEV er, og hvad LEV vil.

SKAL LANDSFORENINGEN LEV SKIFTE NAVN?

Nogle medlemmer mener, at LEV er et støvet og utidssvarende navn til organisationen. Andre medlemmer mener, at navnet fungerer godt, men måske godt kunne trænge til en revitalisering. Der er også nogle medlemmer, der mener, at LEV godt kunne trænge til et nyt logo. Mens andre mener, at intet skal ændres på hverken navn eller logo. Der er mange holdninger og følelser på spil, hvad angår navn og logo, hvilket også kom til udtryk på landsmødet i efteråret. I øjeblikket er et arbejde i gang i OKUPs kommunikationsudvalg med at finde nogle forskellige forslag til, hvordan LEVs navn og visuelle profil kan komme til at se ud fremover.

LEV-DEMOKRATIET SKAL BREDES UD

Der er ambitioner om at ændre på den demokratiske struktur i LEV. Derfor har et demokrati-udvalg kigget på, hvordan man bedst muligt kunne gøre det. Formålet er egentlig at brede demokratiet ud, så endnu flere kan komme til orde om LEVs politiske retning – også selvom man ikke sidder i et ledende udvalg eller bestyrelse i LEV. Det har blandt andet været på tale at afskaffe Forretningsudvalget og slanke Hovedbestyrelsen. Samtidig arbejdes der på løsninger til, hvordan flest mulige kan bidrage til de politiske beslutninger i LEV.

FOKUS PÅ MEDLEMMERNES BEHOV

Hvordan kan LEV blive endnu mere attraktiv for nuværende medlemmer? Hvordan kan LEV tiltrække nye medlemmer? Hvordan kan LEV bidrage til, at der bliver skabt flere gode fællesskaber til gavn for medlemmerne? Disse spørgsmål og en række andre spørgsmål er to arbejdsudvalg i gang med at undersøge: Rådgivningsudvalget og Medlemsudvalget. På baggrund af en lang række interviews med medlemmer, er der nu et arbejde i gang med at formulere principper for rådgivningsindsatsen i LEV og for LEVs medlemsaktiviteter.

ET LEV I BEVÆGELSE

Det var helt overordnet nogle af de indsatser, der foregår i øjeblikket i forbindelse med OKUP. En ting er i hvert fald helt sikker: Landsforeningen LEV er i meget hastig bevægelse – og i den kommende tid vil nogle af alle disse tanker, diskussioner og idéer højst sandsynligt blive implementeret til reelle nye tiltag, der skal styrke og modernisere LEV som organisation. Så følg endelig med på LEVs Facebook-side, på LEV.dk og via LEVs nyhedsbreve, hvor vi løbende holder dig opdateret om LEVs igangværende udvikling.

Hvis du er endnu mere nysgerrig omkring hele processen, så kom til politisk arbejdsdag den 25. maj i Fredericia. Vi vil nemlig meget gerne have dit input til den videre proces, så vi sammen kan løfte og udvikle LEV som organisation.

På Sporet

Ledig plads

På Sporet

Jernbanevej 14 • 4440 Mørkøv
Tlf. 59 25 70 25 • www.paasporet.dk

AL MASKINVÆRKSTED
ApS

Fræsning • Drejning incl. CNC
Universal notstikkemaskine
Termisk sprøjtning • Hårdpålægning
Rep. svejsning af metaller og støbegods

Havdigevej 11 • Ny Havn

Tlf. 75 12 45 51

Hjemmepasningen RendbjergHjemmet

RendbjergHjemmet kan tilbyde mere end aflastning i de naturskønne omgivelser i Egersund. Hjemmepasningen tilbyder aflastning i hjemmet til børn og unge i alderen 0-18 år med psykisk eller fysisk funktionsnedsættelse. Ordningen kan fortsætte efter det 18. år, hvis kommunen beslutter det. Formålet med aflastning i hjemmet kan være, at give forældrerne mulighed for at deltage i aktiviteter uden for hjemmet og at give barnet/den unge oplevelser, styrke netværk og socialtræning. Der kan være ture på café, biograf, svømmehal, gå ture, indkøb, madlavning, tur på legeplads, biblioteksbesøg mv. Hver familie får som udgangspunkt tilknyttet to aflastningshjælpere for, at sikre stabilitet og fleksibilitet i opgaveløsningen. Konsulentens vigtigste opgave er, at finde det optimale match mellem familien og aflastningshjelperen, bl.a. ud fra et hjemmebesøg og en personlig samtale med aflastningshjelperen. Konsulentens rolle er at rådgive og vejlede både aflastningshjelperne og forældrene under hele aflastningsperioden. Det er meget vigtigt at alle føler sig trygge ved hinanden og oplever, at der er god kemi. Bevilling af hjemmepasning sker via en sagsbehandler og som udgangspunkt vil de bevilligede timer være fastlagte af kommunen.

Rendbjergvej 9, 6320 Egersund • Tlf. 8872 4470 • www.rendbjergHjemmet.sonderborgkommune.dk

Tegn en Storebælt Handicap-aftale og få rabat!

Du får 20 % handicap-rabat på hver tur over Storebæltsbroen og yderligere 5 % BroBizz-rabat.

Kør gennem BroBizz-banen. Prisen trækkes automatisk via din BroBizz®.

Læs mere på storebaelt.dk

Storebælt
Sund Æ Bælt

Vi ønsker alle
en skøn festival
– nyd fællesskabet!

 Skanderborg
Kommune

Bostedet i Nyrup Et bosted med fantastisk kvalitet!

- ♥ Meget stor beboertilfredshed ♥ En høj etisk standard
- ♥ Smukke rammer og omgivelser ♥ Nærværende medarbejdere
- ♥ Gode udfoldelsesmuligheder ♥ Glæde ved årets traditioner
- ♥ Et givende fællesskab ♥ Tillid ♥ Åbenhjertighed
- ♥ Barmhjertighed ♥ Kærlighed

Ønsker du en plads hos os, så kontakt:
Pædagogisk leder/visitator Inger Stoksbjerg
Tlf. 23 28 46 82 • Mail: is@bostedetinyrup.dk

Skovvej 7 • Nyrup • 4262 Sandved • Tlf: 55 42 19 00 • Mail: bosted@bostedetinyrup.dk • www.bostedetinyrup.dk

BLINDECENTER BREDEGAARD

Vi er et højt specialiseret bo- og dagtilbud til blinde og svagsynede voksne mennesker med multiple funktionsnedsættelser. Herunder også mennesker med erhvervet eller medfødt døvblindhed.

Vores kerneopgave er at give en sammenhængende indsats, der støtter borgeren til en selvstændig og aktiv livsførelse ud fra egne ønsker og resurser. Vi er et selvejende tilbud med driftsoverenskomst med Den Sociale Virksomhed, Region Hovedstaden.

BLINDECENTER
BREDEGAARD

Lindelyvej 5 • 3480 Fredensborg • Telefon: 4511 8411
bredegaard@hav1.regionh.dk • www.blindecemberbredegaard.dk

HELE NORDJYLLANDS SPECIALSKOLE

LIMFJORDSSKOLEN

STU
I DØGNDRIFT

NATUR • KUNST • IDRÆT • SUNDHED • MEDIER
REJSER IND- OG UDLAND

WWW.LIMFJORDSSKOLEN.DK

2019 KLØFTEN FESTIVAL

27. 28. 29. JUNI

Billetten

KLØFTEN.DK

Undervisningstilbud for udviklingshæmmede

Solhjorten er et dagbehandlingstilbud med undervisning for udviklingshæmmede børn og unge, hvor der undervises efter Rudolf Steiners pædagogik.

Undervisningen tilrettelægges individuelt med udgangspunkt i bevægelse og sundhed, hvor tryghed, respekt og tillid skaber rammen for en sund og harmonisk balance.

SOLHJORTEN

Kålundsvej 24 • 3520 Farum
Tlf. 44 95 46 50 • www.solhjorten.dk

UUC MAGLEMOSEN
— Alle har ret til en uddannelse —

**Tag din
STU-uddannelse
eller 10. klasse
på UUC Maglemosen
i Ballerup**

For mere info kan du gå ind på vores hjemmeside www.maglemosen.dk eller kontakte os for et besøg på
Tlf. 44 77 61 01

Vi er specialister på vores område

Unikke gaver og gode tilbud

Byens Bedste Tapas

Hjemmelavede bolcher & slik

Chaplin er en socialøkonomisk virksomhed, der tilbyder botræning, beskæftigelse og uddannelse til mennesker med særlige behov, som ønsker større livskvalitet gennem meningsfuld beskæftigelse.

**Sweets
Chaplin**
www.chaplinsweets.dk

**Café
Chaplin**
www.cafechaplin.dk

**Butik
Chaplin**
www.butikchaplin.dk

Tlf. 70 70 15 48 • www.chaplin.as

DANSKERNES FORETRUKNE BANK

TAK

"Ingen Arbejdernes Landsbank uden jer!"

Vi er kåret som **danskernes foretrukne bank** 10 år i træk.

Ring og få en utopligt gode snak på tlf: 38 48 48 48 eller besøg www.al-bank.dk/bedstebank

Arbejdernes Landsbank

Kommunikation januar 2019

TESTAMENTÉR TIL LANDSFORENINGEN LEV

DU KAN STØTTE

LANDSFORENINGEN LEV

VED AT TESTAMENTERE EN DEL

AF DIN FORMUE TIL LEV

Du kan støtte Landsforeningen LEV ved at testamentere en del af din formue til LEV. Det gør du ved at oprette et testamente. Uden dette bliver arven efter dig fordelt efter arve-lovens regler, hvorved LEV ikke får del i arven. Dette er også gældende, selvom du ingen juridiske arvinger har. I det tilfælde tilfalder hele arven staten.

LEV er som organisation fritaget for at betale arveafgift, hele arven går dermed ubeskåret til foreningens formål.

Landsforeningen LEV kan også indsættes i dit testamente som legater, ligesom et nærmere fastsat beløb kan reserveres til et bestemt formål efter dit ønske.

Der er helt præcise formkrav til udformning af et testamente, der sikrer, at testamentet vurderes gældende og juridisk gyldigt. LEV anbefaler derfor, at du rådfører dig med en advokat, så det sikres, at din vilje efterkommes. Såfremt du ønsker LEV skal arve helt eller delvist, betaler LEV sagsomkostningerne for oprettelse af testamente. Forudsætningen herfor er alene, at testamentet oprettes hos en af LEV udpeget advokat.

FOR YDERLIGERE OPLYSNINGER

Hvis du ønsker yderligere oplysninger om gaver og testamenter til fordel for LEV, er du velkommen til at kontakte foreningen på tlf.: 3635 9696.

Ågade 27
6000 Kolding
Tlf. 75 94 56 14
suk@sukdanmark.dk

Aftenskolen for udviklingshæmmede.

Ring og rekvirer program for sommerhøjskoler, weekendkurser samt for undervisning i Kolding, Fredericia Vejle, Svendborg og Faaborg Midtfn.

Grundlagt 1893
Mesterlodden 33
2820 Gentofte

TLF. 39 65 02 07

Aalborg Tandplejeteam

Smil for livet - naturligvis!

Boulevarden 7 • 9000 Aalborg

Telefon 98 11 76 16

kontakt@aalborg-tandplejeteam.dk

www.aalborg-tandplejeteam.dk

Helle for fællesskab og udvikling

Efterskoleophold for sent udviklede unge

Kom og vær en del af vores fællesskab og mød nye venner.

Du møder en prøvofri skole med praktiske og kreative værksteder og hvor vi sammen har fokus på din personlige udvikling og livsglæde.

Læs meget mere om vores tilbud på:
www.efterskolenhelle.dk

Sildevej 24 - DK-9970 Strandby - Tlf.: +45 98 48 13 00
info@strandbynet.dk - www.strandbynet.dk

Aktivitets – og beskæftigelsestilbud

for voksne udviklingshæmmede i dagtimerne.

Få en god og aktiv hverdag med indhold.
Hatten ligger i landlige omgivelser med masser af plads til aktiviteter både ude og inde.

Aktiviteter tilpasset individuelle behov, f.eks.: Cykelture, Svømning, ridning, værksteder, oplevelser, samvær, sanserum, praktik i forskellige jobs.

Tlf. Margit N. Skov 42460101 eller Poul Møller 42430101
Hvamvej 101, Gl. Hvam, 9620 Aalestrup

www.hattenvham.dk. Kontakt: info@hattenvham.dk

Gymnastik – Spring Boldspil – Design – Musik

Er du til spændende valgfag og nye venner, så er Elbæk Efterskole en oplagt mulighed!

se meget mere på

www.elbaek-efterskole.dk

Elbæk Efterskole | Elbækvej 53 | Elbæk | 8700 Horsens | Tlf. 75 66 90 57

Byen i Byen Aalestrup

Botilbud for voksne udviklingshæmmede

Knabergaarden 4, 1. sal • 9620 Aalestrup
www.byenibyen.vesthimmerland.dk
Administration tlf.: 99 66 94 94

VESTHIMMERLANDS
KOMMUNE
- liges til at gøre en forskel

Hold din ferie i et af LEV's sommerhuse

Var det noget med en hyggelig ferie på Falster, i Vestjylland eller Nordjylland i naturskønne omgivelser? Så overvej at booke et af LEV's sommerhuse. Alle sommerhusene er specielt indrettede for mennesker med handicap.

MARIELYST, SYDFALSTER

– stor naturgrund i et attraktivt sommerhusområde.

LØNNE, VESTJYLLAND

– topmoderne sommerhus med adgang til stort badeland.

HALS, NORDJYLLAND

– attraktivt ferieområde på en dejlig naturgrund.

VIG LYNG, VESTSJÆLLAND

– i det skønne Odsherred ligger Strandhuset blot få hundrede meter fra vandet.

Læs mere om sommerhusene,
og hvordan de bookes, på lev.dk

**Landsforeningen
LEV Kontakten**
Regionalt opdelt

4000 - 4990

R.C. KØLETEKNIKA

Damvej 19 • 4621 Gadstrup • Tlf. 46 19 07 32 • www.rc-cool.dk

**Landsforeningen
LEV Kontakten**
Regionalt opdelt

Hancock
- når først en er skovst - naturligvis...!

Humlevej 32
7800 Skive
Tlf. 97 52 25 77
www.hancock.dk

1000 - 2990

Sponsoreret

SKOLETRÆT? • MANGLENDE MOTIVATION? • BRUG FOR HJÆLP?

Her er plads til alle

Vi kan hjælpe med at finde glæden ved skole, social samvær, kammeratskab og smil i dagligdagen. Hældagsskolen Lindersvold tilbyder specielt tilrettelagte programmer, til elevernes unikke behov og ønsker. Ring eller skriv og lad os få en snak.

Hældagsskolen Lindersvold
Lindersvoldvej 5 • 4640 Faxø • Tlf: 30 54 20 04 • marianne@lindersvold.dk

8000 8990

Café Parkhuset
En særlig café
med god tid til det hele

Hverdage kl. 10 - 16.30
Børglumsgade 5, 8200 Århus, Tlf. 87 20 33 87
www.cafeparkhuset.dk

THESTRUP TOTAL SERVICE
SNEDKER
TLF. 40 72 45 97

MARJATTA

Tilbud til mennesker med udviklingsforstyrrelser og udviklingshæmning: Skolehjem, ungdomsuddannelse, voksencentre og værksteder

Strandvejen 15 • 4733 Tappernøje • Tlf. 55 96 51 19
E-mail: marjatta@marjatta.dk • www.marjatta.dk

AMS/Bk Ejendomsservice
Håndsrækning til stort og småt. Mindre rep. ude og inde.

- Oprydning, opsætning af hylder, lamper o.a
- Hejtrykspuling af bla. terrasse/fliser
- Budkørsel
- Knivslibning
- Male opgaver
- Mindre tømrerarbejde og mindre mureropgaver

AMS/Bk Ejendomsservice
Bo Kristensen
Mob: 20 31 01 20
Mail: bo.k2211@gmail.com

Alt til rimelige priser

HJE Ventilation
Præstefælledvej 12
2770 Kastrup
Tlf. 32 52 84 43
www.hje.nu

6000 - 6990

**JYLLANDS
PARKZOO**
Reptilium • Vildmarkscenter

Havnstrupvej 13 • 4900 Vicksbo
Tlf. 45 97 18 41 20
www.jyllandsparkzoo.dk

Simas Filters A/S

Rugvænget 10
8500 Grenaa

Tlf. 87 58 10 20

Fax 87 58 10 30
E-mail: mail@simas.dk

Lev. af luftfiltre af alle typer

3000 - 3670

Bilcentralen ApS

Bilcentralen ApS
Bybjerggård 16, Mørdrup • 3060 Espergærde
Tlf. 20 16 01 23 • www.bilcentralen-is.dk

7000 - 7990

PANBO
B JÆLKENSE

INDIVIDUELLE TEGNEDE
BJÆLKEDRØMMERNE:
Inden: Værelses- og blygninger, vægbehold, rækkedøre, smækter,
støbe- og flytningsofficer, carport, garage,
skubbar spejler- og jacthyrer mm.
INGEN OPGAVER ER FOR SMÅ
ELLER FOR STORE!

Så kig på vores hjemmeside og få inspiration,
eller ring så vi sammen kan realisere dine drømme!

Gl. Kolding Landevej 60 • 7100 Vejle • Tlf. 75 86 30 80
www.panbo.dk panbo@panbo.dk

9000 - 9990

MICHAEL KROGSBØL ANDERSEN
ARKITEKT MAA

Gammel Hareskovvej 301 • 3500 Værløse
Tlf: 38 33 20 42 • Mobil: 26 17 20 42
E-mail: mka@i-m.dk • www.mka-ark.dk

Isabella
feel free

www.isabella.net

Teglvangenget 54 Als
9560 Hadsund
Tlf. 98 58 18 58
www.hvem-kan.dk

Den selvejende institution
HVEM • KAN
Voksen-socialt opholdssted

9000 - 9990

JOB FOR FØRTIDSPENSIONISTER

Er du førtidspensionist og savner at være en del af et meningsfyldt arbejdsfællesskab, så kan du søge job i en af de socialøkonomiske virksomheder i Jammerbugt Kommune i Nordjylland.

Du kan blandt andet blive en del af:

Råd & Dåd Gartneriet

Råd & Dåd Landsbyservice

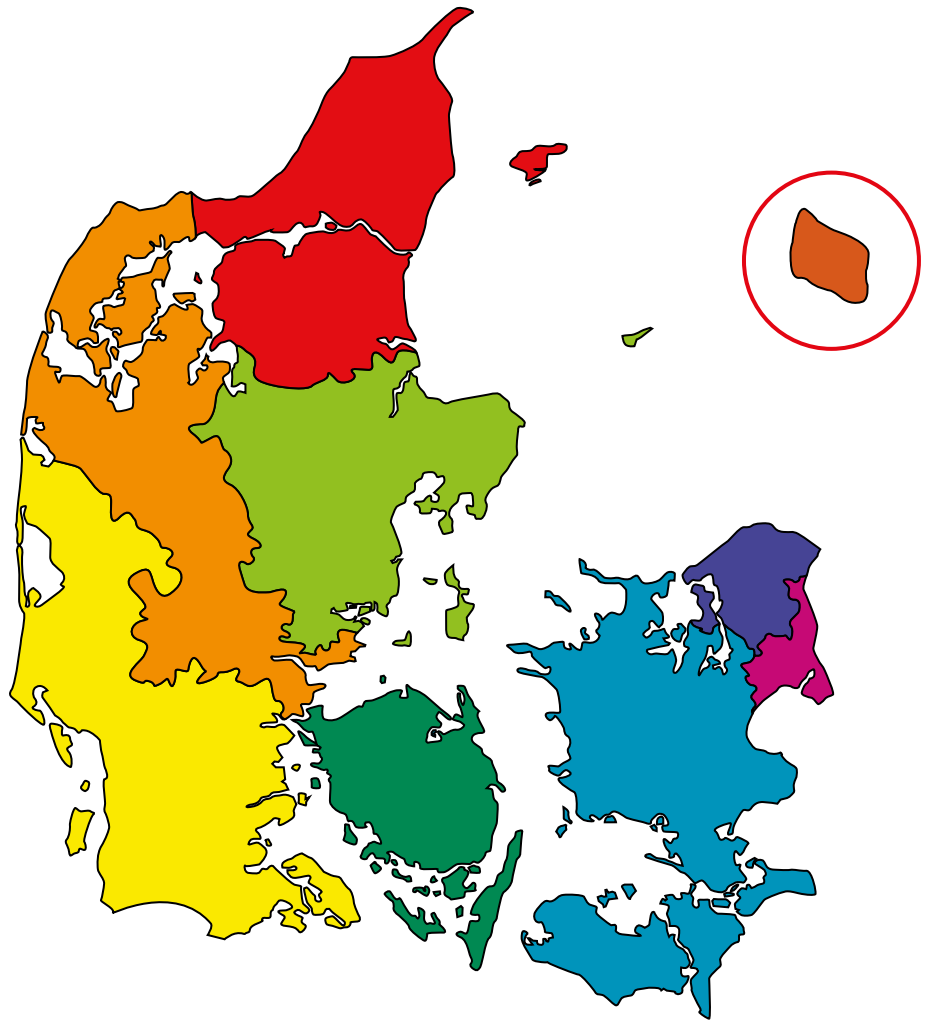
Råd & Dåd Genbrug

Torvekøbmanden i Bonderup

Skovsgård Hotel

Læs mere på udvejsdanmark.dk
eller ring på 20 72 22 23, hvis du vil
vide mere om os.

Landsforeningen

LEV Kontakten

Regionalt opdelt

Rosengården

Et godt sted at være!

Rosengården ligger i de smukkeste landlige omgivelser, vi har ikke langt til skov og strand, og er i Vordingborg på 10 minutter.

Vi glæder os dagligt over:

- Vores hus
- Vores bus og bil
- Vores have (sansehøve er på vej)
- Vores lokalområde, hvor vi også er meget aktive

Rosengården
Sværdborgvej 94
4750 Lundby
Tlf.: 55 76 70 04
E-mail: tove@rosengaarden-lundby.dk
www.rosengaarden-lundby.dk

Center for Socialpædagogik

Bo-Liv-Job

Vordingborg Kommune

Center for Socialpædagogik Vordingborg er et af Vordingborg kommunes Bo og Aktivitetstilbud der yder støtte og vejledning samt beskæftigelsestilbud til voksne udviklings- og funktionshæmmende borgere i alle aldre. Tilbudene er pt. beliggende i Stege på Møn, samt Mern, Vordingborg, Stensved og Præstø.

Center for Socialpædagogik - Bo-Liv-Job - Vordingborg Kommune
Langgade 57 • 4780 Stege • socialpaedagogik@vordingborg.dk
www.vordingborg.dk/socialpaedagogik
Telefon: 55 36 40 80

Suka Lev og Suka Syn
Undervisningstilbud i Storkøbenhavn

Suka Lev er tilbud til unge og voksne mennesker med Udviklingshæmning og mennesker med autisme.

Suka Syn er tilbud til unge og voksne blinde og svagtseende.

Folkeoplysningsundervisning
særligt tilrettelagt
på små hold i
en lang
række
fag

Kompenserende specialundervisning

Vil du have vores program pr. mail så meld dig til vores mailingliste på www.suka.dk eller kontakt Suka på Tlf.: 39 56 03 79

Nyt varmtvandsbassin i Slettestrand

Tag på ferie eller træningsophold på Feriecenter Slettestrand og prøv vores nye, store varmtvandsbassin!

32 grader varmt vand | handicapvenlig sauna og behandlingsrum | handicapvenlige omklædningsrum med heldekkende løftlift og direkte adgang til bassin.

slettestrand.dk | mail@slettestrand.dk | +45 98217044

ryksammen – nyt netværk

Inspiration til at komme i gang med legedage for børn med særlige behov eller spørgsmål, der kan stilles på vælgemøder eller på Facebook omkring handicappolitik i forbindelse med det kommende folketingsvalg.

Erfaringsdeling, gode tips og tricks er udgangspunktet i LEVs nye Facebookgruppe *ryksammen*, hvor frivillige i hele landet rykker sammen om at skabe politisk påvirkning og gode fællesskaber for mennesker med udviklingshæmning og deres familier. Gruppen er ikke kun for frivillige i LEV, men for alle der laver frivilligt arbejde for og med udviklingshæmmede. Og for dem som 'blot' er nysgerrige for eksempel pårørende, pædagoger eller andre organisationer.

Facebookgruppen hedder *ryksammen*, fordi vi i gruppen gerne vil *rykke tættere sammen* om alt det gode frivillige arbejde, der foregår rundt omkring i landet for LEVs målgruppe, men også fordi vi gerne vil *rykke (fremad) sammen*, så gruppen kan være med til at sætte en dagsorden, når det handler om det gode liv for mennesker med udviklingshæmning.

Er du nysgerrig, kan du søge på Facebook efter *ryksammen* og anmode om medlemskab af gruppen. Du forpligter dig ikke til noget, men vi håber, du vil blive inspireret af de mange opslag.

ryksammen
LEVs frivillignetværk

LEVs AFTEN-TELEFON

Konflikter?

Sorg?

Problemer i familien?

Har du brug for at tale om emner, der berører udviklingshæmning? Så ring på LEVs Aftentelefon på tlf. 2851 5252. Her sidder frivillige klar ved telefonen fra kl. 19.00-21.00 hver tirsdag.

HUSK: LEVs Aftentelefon tilbyder ikke juridisk rådgivning eller rådgivning om mere komplekse problemstillinger – her henvises der til LEVs telefon- og netrådgivning.

LEVs
aften-
telefon

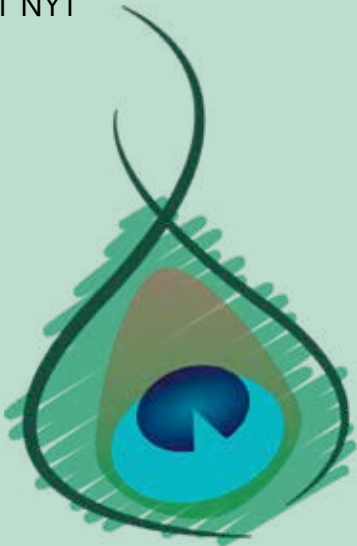
2851 5252

Forsikringer specielt tilpasset dine behov

Ring til HANDI Forsikrings-
service på tlf. 3635 9640
eller læs mere på
handiforsikringservice.dk.

HANDI
Forsikringservice

Kvie Sø Efterskole har fundet sin forstander

Den nystartede Kvie Sø Efterskole, der tager imod de første elever til august, har fundet sin forstander. Det er Lars Holm, der begynder 1. maj. Han kommer fra en stilling som mellemlider på en folkeskole, der har en afdeling for elever med autisme.

Kvie Sø Efterskole definerer sig selv som en specialefterskole for elever med særlige læringsforudsætninger, herunder læringsvanskeligheder, udviklingshæmning, Downs Syndrom, autisme etc.

Lars Holm siger til Jyske Vestkysten: "Jeg glæder mig rigtig meget sammen med bestyrelsen til at starte på processen med at få sat den rette stab og løse de mange udfordringer frem til skolestart 11. august. Vi ønsker at opbygge en skoleform, hvor vi kan tilpasse den enkelte elevs behov både individuelt og i fællesskabet. For os er det vigtigt, at vi kan alle noget - men kun i den rigtige ramme. Det er det, vi vil arbejde efter at lykkes med."

Læs mere: www.kviesoefterskole.dk

INSTITUT FOR
MENNESKE
RETTIGHEDER

De politiske partiers hjemmesider er **ikke tilgængelige** for personer med handicap

Læs mere på menneskeret.dk/tilgaengeligt demokrati

DANSK POLITIK UDELUKKER PERSONER MED HANDICAP: VALGKAMPEN ER IKKE TILGÆNGELIG

Institut for Menneskerettigheder dokumenterer i en ny rapport, "Gør demokratiet tilgængeligt", at der er store problemer med den fysiske tilgængelighed til vælgermøder såvel som digital tilgængelighed til partiernes hjemmesider. Det medfører, at mange personer med handicap er forhindret i at deltage i valgkampen.

"Demokratiet er for alle, og Danmark har en forpligtelse til at sikre, at personer med handicap kan tage del i den politiske proces på lige vilkår med alle andre. Desværre kan vi se, at den opgave ikke blive løftet godt nok, og mange personer med handicap har ikke mulighed for at deltage i helt basale dele af valgkampen på grund af manglende tilgængelighed," siger Tinne Steffensen, Analytiker i ligebehandlingsafdelingen på Institut for Menneskerettigheder.

På baggrund af undersøgelsen kommer Institut for Menneskerettigheder med følgende anbefalinger til, hvordan tilgængeligheden og ligebehandlingen af personer med handicap kan styrkes:

1. Folketinget ændrer lov om tilgængelighed til offentlige hjemmesider og mobilapplikationer, så den også gælder for opstillingsberettigede partier til Folketinget.
2. Partierne sikrer, at både fysisk valgmateriale og partiernes hjemmesider er tilgængelige.
3. Partierne fremmer, at vælgermøder bliver tilgængelige, og at der bliver oplyst om tilgængelighed forud for vælgermøderne.

Læs hele rapporten: <https://menneskeret.dk/viden/udgivelser>

Ny bog: Livet med et udviklingshæmmet barn

"Livet med et udviklingshæmmet barn" beskriver de særlige vilkår og udfordringer, man har i en familie med et handicappet barn. Bogen dykker ned i de forskellige dele af barnets opvækst fra fødsel over ungdomsliv og til tidlig voksenalder. Hver alder har sine egne udfordringer, hvor der kan være brug for at høre andres erfaringer eller blive udfordret på ens egen måde at tænke på. Bogen er derfor krydret med citater og udsagn fra forældre, der selv har børn med udviklingshæmning. Deres bidrag gør bogen nuanceret og levende.

Bogen giver svar på nogle af de uendeligt mange spørgsmål, der melder sig, og som man ikke kan gå ét sted hen og få svar på. Nogle af disse spørgsmål er eksistentielle og personlige — andre af mere lavpraktisk art.

Bogens kapitler veksler fra letforståelig formidling af faglige emner som kromosomer og syndromer, regler og rettigheder og beskrivelse af barnets funktionsniveau til menneskenære emner som tilknytning, sorg, opdragelse, handicapidentitet og familiedynamik. Bogen indeholder desuden praktiske informationer om merudgifter, tabt arbejdsfortjeneste, hjælpemidler, relevante foreninger, organisationer mv. Bogen kan også bruges som opslagsværk, hvis der er en bestemt problemstilling i livet med dit udviklingshæmmede barn, der kræver særlig opmærksomhed.

Livet med et udviklingshæmmet barn giver alt i alt et bredt perspektiv på livet med handicap og et samlet billede af, hvordan livet ser ud med udviklingshæmning som en del af hverdagen.

Bogen henvender sig især til forældre, bedsteforældre og andre pårørende til børn med udviklingshæmning samt til professionelle, der arbejder med området i kommunalt eller specialpædagogisk regi.

Camilla Grann
Livet med et udviklingshæmmet barn: Håndbog for forældre og professionelle
Forlaget Pressto
300 sider
ISBN: 978-87-93716-27-8
Pris kr. 299,00
Udkommer 13. maj

Antallet af klager på børnehandicapområdet steget markant siden 2016

Efter at antallet af klager på børnehandicapområdet faldt fra 2014 til 2016 er udviklingen vendt og Ankestyrelsen modtog i 2018 markant flere klager end de gjorde i 2016. Og til forskel fra 2014, hvorfra de tidligste tal på området stammer, er der fejl i forholdsmæssigt langt flere sager i 2018, hvor næsten halvdelen af klagerne førte til omgørelse. Det skriver Altinget.dk.

De mange klager udløser skarp kritik fra Det Centrale Handicapråd.

"Som pårørende til et barn med handicap står man allerede i en rigtig vanskelig situation. Det er dybt bekymrende, at det møde, man så har med systemet, i stigende grad resulterer i klager. Det vidner om, at der er alt for mange mennesker derude, der oplever, at de ikke får den hjælp, de har brug for. Der mangler simpelthen tillid til systemet," siger formand for Det Centrale Handicapråd, Liselotte Hyveled, til Altinget.

Læs mere: <https://www.alinget.dk/artikel/skarp-kritik-efter-ny-klagestorm-paa-boernehandicap-omraadet>

Liselotte Hyveled, formand for Det Centrale Handicapråd

Kommunekredse

LANDSFORENINGEN LEV

– udvikling for udviklingshæmmede

LANDSKONTOR:

Blekinge Boulevard 2, 2630 Taastrup
Telefon: 3635 9696
E-mail: lev@lev.dk
Web: www.lev.dk

KONTOR- OG TELEFONTID:

Mandag til torsdag:
9.00-12.00 og 13.00-15.00
Fredag: 9.00-13.00
Bankkonti i AL-Bank:
5332 0245153 (gaver og bidrag)
5323 0382733 (kontingenter m.v.)

LANDSFORMAND:

Anni Sørensen
Tlf. 2628 3083
e-mail: as@lev.dk

LEV BLADET:

Nr. 2/68. årgang 2019
ISSN: 1903-7937

PROTEKTOR:

Hendes Majestæt Dronningen

MEDLEM AF:

Inclusion International
NSR – Nordisk Samarbejdsråd

ANSVARSHAVENDE REDAKTØR:

Anni Sørensen

REDAKTION:

Anni Sørensen, Arne Ditlevsen,
Emma Borello, Hans Andersen,
Lars Ege, Thomas Gruber,
Thomas Holberg og Clavs Sylvest

FORSIDEFOTO:

Forsidefoto: Hans Juhl

STOF TIL BLADET SENDES TIL:

Blekinge Boulevard 2, 2630 Taastrup
Telefon: 3635 9696
Telefax: 3635 9697
E-mail: redaktion@lev.dk
Indsendte bidrag afspejler ikke
nødvendigtvis LEVs holdninger.

DEADLINE:

LEV 4 udkommer 20. juni.
Deadline er den 10. maj.
LEV 5 udkommer 30. august.
Deadline er den 20. juni.

ANNONCEEKSPEDITION:

FL Reklame
Damgårdsvej 46, Gram
8660 Skanderborg
Tel. 8793 3786
Email: fl@flreklame.dk

OPLAG:

8.000 stk.

LAYOUT OG TRYK:

Synergi Reklamebureau Webureau

LEVS RÅDGIVNINGSTJENESTE:

Mandag, tirsdag, onsdag: 10.00-12.00.
Ring på tlf. 8038 0888.
LEV betaler samtalen.
E-mail: raadgivning@lev.dk

MANGLENDE LEVERING AF BLAD:

Hvis du ikke har modtaget
LEV Bladet så send en mail til
redaktion@lev.dk. Så vil vi sørge for,
at bladet bliver eftersendt til dig.

Assens/Middelfart/Nordfyn

Ingrid Rasmussen
Tlf. 2321 8754
e-mail: ingrid-rasmussen@outlook.com

Billund

Mette Andersen
Tlf. 2870 3091
e-mail: flintemarken@gmail.com

Bornholm

Henrik Stilling
Tlf. 2617 0829
e-mail: hstilling@gmail.com

Djursland

Heidi Vølcker
Tlf. 8752 9130
e-mail: heidi@djfh.dk

Dragør/Tårnby

Tina Greve
Tlf. 6071 4705
e-mail: tina-greve@hotmail.com

Egedal

Birgitte Wachter (kontaktperson)
e-mail: egedal@kreds.lev.dk

Esbjerg/Fanø

Dorte Højriis Thomsen
Tlf. 5230 8771
e-mail: levesbjergfano@gmail.com

Favrskov/Skanderborg

Lone Thykær
Tlf. 8691 1070
e-mail: thykeer@webspee.dk

Faxe/Vordingborg/Stevns

Winnie Lindner Pedersen
Tlf. 2945 8313
e-mail: winnie_lindner@mail.tele.dk

Fredensborg/Hørsholm/Rudersdal

Flemming Sundt
Tlf. 2572 1707
e-mail: flemmingsundt@gmail.com

Frederiksberg

Kirsten Bartroff
Tlf. 3146 9287
e-mail: kirsten.bartroff@kreds.lev.dk

Frederikssund

Anita Stockholm
Tlf. 2112 4004
e-mail: anita@mertzit.dk

Furesø

Sine Holm
Tlf. 4498 4454
e-mail: sine.holm@biomerieux.com

Fåborg-Midtfyn/Ærø

Ulla Stick
Tlf. 6268 1987
e-mail: ulla.stick.kredslev@mail.dk

Gentofte

Jens Christian Pedersen
Tlf. 3968 2056
e-mail: jcpedersen@gmail.com

Gladsaxe

Alice Rasmussen (kontaktperson)
Tlf. 3969 5852
e-mail: alice.rasmus@webspeed.dk

Greve

Allan Jørgensen
Tlf. 4390 8963
e-mail: allan_joergensen@mail.dk

Haderslev

Solvej Laugesen
Tlf. 7484 1665
e-mail: solvej1954@gmail.com

Hedensted/Horsens

Dorrit S. Haulrich
Tlf. 6171 2863
e-mail: dokinira@hotmail.com

Helsingør

Jacob Svendsen
Tlf. 2021 4162
e-mail: jacob.svendsen@pol.dk

Herlev

Malene Hyldekrog
Tlf. 2467 3179
e-mail: malene@hyldekrog.dk

Hillerød/Allerød

Frank Ulmer Jørgensen
Tlf.: 3012 8889
e-mail: frank@ulmer.dk

Holbæk

Mogens Hansen
Tlf. 2149 5389
e-mail: mogenshansen49@gmail.com

Høje Taastrup

Erik Petersen
Tlf. 2211 3430
e-mail: svane1@post11.tele.dk

Kalundborg

Søren Hansen
Tlf. 5950 7416
e-mail: sdh@dbmail.dk

Kerteminde

Jens-Arne Hansen
Tlf. 2044 5318
e-mail: jens.hansen@3f.dk

Kolding

Inge Stausholm
Tlf. 3083 8162
e-mail: inge@istausholm.dk

København

Steen Stavngaard
Tlf. 3066 6596
e-mail: steen.stavngaard@gmail.com

Køge

Claus Nielsen
Tlf. 5628 3428
e-mail: claus.e.nielsen@gmail.com

Lolland-Falster

Conny Krogh
Tlf.: 2162 8191
e-mail: conny@kroghvinrejsler.dk

Morsø

Villy Lauridsen
Tlf. 4033 5961
e-mail: lauridsen.1@mail.dk

Nyborg

Ole Skovsboell
Tlf. 4029 6097
e-mail: skovsboell@hotmail.com

Odder/Samsø

Tom Møller Jensen
Tlf. 3020 9133
e-mail: tom.m.jensen@gmail.com

Odense

Ib Poulsen
Tlf. 5386 1402
e-mail: ib.poulsen@gmail.com

Odsherred

Dorthe Pedersen
Tlf. 2120 8284
e-mail: dorthe.pedersen2@hotmail.com

Randers

Vitus Jordan
Tlf. 2448 4180
e-mail: vitusjordan@gmail.com

Ringsted

Karl Østergaard Hansen
Tlf. 6150 1840
e-mail: lev.ringsted@gmail.com

Roskilde/Lejre

Bruno Sander Nielsen
Tlf. 4632 5432
e-mail: bsn@biogas.dk

Rødovre

Tom Olsen
Tlf. 2021 3651
e-mail: tom-riechmann@post.tele.dk

Silkeborg

Anders Christensen
Tlf. 8684 6221
e-mail:
anderschristensen1976@gmail.com

Skive

Inge-Lise Pedersen
Tlf. 2466 5917 / 2033 7751
e-mail: fthoft@webspeed.dk

Slagelse/Sorø

Gitte Larsen
Tlf. 2853 1309
e-mail: gla@attheweb.dk

Solrød

Vakant

Svendborg/Langeland

Frank E. Jensen
Tlf. 6222 1490
e-mail: edelberg@stofanet.dk

Sønderborg

Finn Schmidt (kontaktperson)
Tlf. 2532 0805
e-mail: fluefinn43@gmail.com

Tønder

Jens Ellekjær
Tlf. 7472 4094
e-mail: je@kreds.lev.dk

Varde

Ole Lennart
Tlf. 2170 0359
e-mail: familien-lennart@mail.dk

Vejen

Karin Runge Hansen
Tlf. 2328 2662
E-mail: karin.runge@outlook.dk

Vejle

Vibeke Denert
e-mail: vdenert@gmail.com

Vendsyssel

Fridolin Laager
Tlf. 6146 8087
e-mail: laagerf@gmail.com

Vestegnen

Niels Tobiasen
Tlf. 2420 1624
email: lev.vestegnen@kreds.lev.dk

Vestjylland

Kurt Veise
Tlf. 6140 9025
e-mail: kurt.veise@lev-vestjylland.dk

Viborg

Susanne B. Andersen
Tlf. 2822 0596
e-mail: susannebandersen5@gmail.com

Aabenraa

Calle Bork Thams
e-mail: callethams@gmail.com

Aalborg/Himmerland

Anders Hind
e-mail: hindanders@gmail.com

Aarhus

Anne Kjeld Pedersen
Tlf. 2546 2978
e-mail: anne.kjeld.pedersen@gmail.com

Angelmanforeningen i Danmark

Lene S. Kongpetsak
Tlf. 5380 0284
e-mail: formand@angelmanforening.dk
www.angelman.dk

Danske Døvblindfødtes Forening

Vibeke Faurholt
Tlf. 9885 4332
e-mail: faurholt@mail.tele.dk
www.ddbf.info

Dansk Forening for

Tuberøs Sclerose
Liselotte W. Andersen
Tlf. 8627 7714
e-mail: brandersen@webspeed.dk
www.tsdanmark.dk

Den danske CDG-forening

Pia Seitzberg
Tlf. 4634 1546
e-mail: johnnymadsen@email.dk
www.cdg.dk

Handicappede børn og unge uden diagnose

Anja Grevinge
Tlf. 6178 0508
e-mail: formand@hbud.dk
www.hbud.dk

Landsforeningen for Rubinstein-Taybi Syndrom

Karin Kirkedal Hansen
Tlf. 7569 5559
e-mail: rts.danmark@gmail.com
www.rubinstein-taybisyndrom.dk

UniqueDanmark

Brian Schack
e-mail: formand@uniquedanmark.dk
www.uniquedanmark.dk

Kristelig Handicapforening

Thomas Bjerg Mikkelsen
Tlf. 8741 0138
e-mail: formand@k-h.dk
www.k-h.dk

Smith-Magenis Syndrom Forening

Charlotte Munk
Tlf. 2072 0817
e-mail: skovager9@gmail.com
www.smith-magenis.dk

Landsforeningen Downs Syndrom

Karina Rhiger
Tlf. 2870 4868
e-mail: formand@downssyndrom.dk
www.downssyndrom.dk

Landsforeningen for Fragilt X syndrom

Eva Bryld
Tlf. 2349 0317
e-mail: formand@fragiltx.dk
www.fragiltx.dk

Dansk Forening for Williams Syndrom

e-mail: formand@williamssyndrom.dk
www.williamssyndrom.dk

Landsforeningen for Prader-Willi Syndrom

Jytte Helgogaard
Tlf. 2167 1299
e-mail: jyttehelgogaard@tdcadsl.dk
www.prader-willi.dk

Landsforeningen for Sotos Syndrom

Yvonne Wounlund
Tlf. 6447 1090
e-mail: yvonne-wounlund@mail.dk
www.sotossyndrom.dk

Landsforeningen Rett Syndrom

Louise Lund
E-mail: louise@rett.dk

ULF – Udviklingshæmmedes Landsforbund

Lars Gjermandsen
Tlf. 7572 4688
Mobilnr. 2517 0088
e-mail: ulf@ulf.dk
www.ulf.dk

Copyright:

LEV må gerne kopieres og på anden måde anvendes, hvis kilden tydeligt angives.

Et eksemplar af den pågældende publikation bedes tilsendt LEVs redaktion.
ISSN 1903-7937

TÆNK ANDERLEDES

SPAR BÅDE TID OG PENGE PÅ DIT FORENINGSBLAD

Mangler du et foreningsblad, eller har du allerede ansvaret for et, kan vi tilbyde at løfte opgaven med produktionen. Et foreningsblad er ofte det vigtigste bindeled mellem forening og medlemmer.

Vi har mange års erfaring i produktion af foreningsblade, og kan være behjælpelige med layout, tryk, distribution og eventuelt annoncesalg til hel eller delvis finansiering af bladet.

Vi kan også altid give et godt tilbud på dine øvrige tryk opgaver, f.eks. programmer, billetter, plakater, flyers og visitkort.

Kontakt os for en uforpligtende snak, vi deler gerne ud af vores erfaring...

FL Reklame · Agerbakken 21 · 8362 Hørning · fl@flreklame.dk · t. +45 7022 1870

Vi ønsker alle
en skøn festival
– nyd fællesskabet!

SJÆLLANDSFESTIVALEN
2019
DEN 22. OG 23. MAJ

Tjek det spændende musikprogram for 2019

www.sjaellandsfestivalen.dk

QUEEN MACHINE • **ALEXANDER OSCAR**
★ SUNSHINE BAND ★ BALLADEBAND ★
MARTIN JENSEN • **BIRTHE KJÆR & FEEL GOOD BAND**
ANNE DORTE & MARIA • **HJALMER**
INFERNAL
RENÉ & VÆRSGO' • **FOLKEKLUBBEN**
MICHAEL LEARNS TO ROCK • **JACOB DINESEN**

Særlige behov kræver særlig juridisk rådgivning

Den får I hos HjulmandKaptain.

Rebekka Højmark-Breiner er advokat og er vokset op med sin handicappede søster. Rebekka ved derfor, hvor udfordrende det kan være at få hverdagen til at hænge sammen.

Kontakt Rebekka på telefon 7015 1000 eller rhj@70151000.dk, og få juridisk rådgivning tilpasset jeres situation.

Læs mere på hjulmandkaptain.dk

HjulmandKaptain

VORES VIDEN ER DIN STYRKE

JEG ER UNG OG HAR
UDVIKLINGSHÆMNING - KAN
DET OVERHOVEDET LADE SIG
GØRE, AT JEG FÅR
EN FORSIKRING?

JEG BOR I ET
BOFÆLLESSKAB, ER DET
SÅ MULIGT AT FÅ EN
FORSIKRING, DER IKKE KOSTER
FOR MEGET?

JEG HAR ET HANDICAP,
SÅ DERFOR ER DER INGEN
FORSIKRINGSSKABER, DER
VIL FORSIKRE MIG.

NÅR MAN ER
UDVIKLINGSHANDICAPPET,
SÅ HJÆLPER KOMMUNEN DA
MED EN FORSIKRING,
GØR DEN IKKE?

HVAD KAN DER SKE I
MIT LIV, SOM GØR, AT DET
ER NØDVENDIGT, AT JEG
FÅR EN FORSIKRING?

Forsikring

- er det overhovedet noget for mig?

Er dette tanker, du kan nikke
genkendende til?

Så kunne HANDI Forsikrings-
service være en god mulighed
for at få svar på dine spørgs-
mål om forsikring.

Vi tilbyder forskellige
forsikringsmuligheder til
mennesker med udviklings-
hæmning og andre handicap.

Ring til os og hør nærmere.

CODAN **HANDI**
Forsikringservice

HANDI Forsikringservice
Tlf. 3635 9640

Mandag - torsdag
kl. 9-12 og kl. 13-15
Fredag kl. 9-13

Email: handi@lev.dk
handiforsikringservice.dk